

**NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA**

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

NACIONALNOG CENTRA ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

ZA 2013. GODINU

OSOBNNA ISKAZNICA

NACIONALNOG CENTRA ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

PUNI NAZIV: Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

SKRAĆENI NAZIV: Centar i NCVVO

ADRESA: Petračićeva 4, 10000 Zagreb

PRAVNO USTROJBENI OBLIK: javna ustanova

OSNIVAČ: Republika Hrvatska

ODGOVORNA OSOBA: Maja Jukić, dipl. ing. el.

TELEFON: +385 1 4501 800

FAKS: +385 1 4501 801

E-POŠTA: ncvvo@ncvvo.hr

WEB: www.ncvvo.hr

MATIČNI BROJ POSLOVNOG SUBJEKTA: 1943430

OIB: 94833993984

ŠIFRA DJELATNOSTI: 75120

DATUM OSNUTKA: 4. ožujka 2005. godine na Trgovačkom sudu u Zagrebu

Izrazi koji se koriste u ovom izvješću, a koji imaju radno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Sadržaj

1. Ustroj Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.....	6
1.1. Djelatnost Centra	6
1.2. Upravno vijeće i Stručni savjet.....	8
1.3. Službe i odjeli.....	8
1.3.1. Služba općih poslova i odnosa s javnošću.....	9
1.3.2. Financijska služba.....	13
1.3.3. Informacijsko-računalni odjel	13
1.3.4. Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja.....	14
1.3.5. Odjel za ispitne materijale.....	17
1.3.6. Odjel za organizaciju i provođenje ispita	25
1.3.7. Istraživačko-razvojni odjel.....	27
1.3.8. PISA centar Hrvatska.....	27
2. Projekti	28
2.1. Razvoj završnih ispita.....	28
2.2. Razvoj banke zadataka	30
2.3. Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovne škole	31
2.4. Nacionalni ispiti iz predmeta Zdravstvena njega u srednjoj školi	33
2.5. Vanjsko vrednovanje provedbe kurikuluma Zdravstvenoga odgoja	34
2.6. Vanjsko vrednovanje eksperimentalne provedbe građanskoga odgoja i obrazovanja	35
2.7. Poligonsko vježbanje u osnovnim školama	36
2.8. Zastupljenost poduzetničkih sadržaja u programima srednjih škola.....	37
2.9. Izrada standardiziranoga testa pri upisu u prvi razred osnovne škole za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik.....	37
2.10. Samovrednovanje ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje	38
2.11. Samovrednovanje osnovnih škola	39
2.12. Samovrednovanje srednjih škola	40
2.13. Kvalitativna analiza ispita državne mature iz Geografije 2010. – 2012.....	43

2.14. Ispitivanje pisanja: jezična obilježja pisanoga rada iz Hrvatskoga jezika na kraju srednje škole.....	46
2.15. Konceptualni okvir za ispitivanje Hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi	47
2.16. Izrada standarda i ispita hrvatskoga kao inoga jezika	47
2.17. Državna matura	48
3. Međunarodni projekti	50
3.1. TIMSS	50
3.2. PISA	52
3.3. TALIS.....	56
3.4. ICILS	58
3.5. IPA projekt u sklopu Komponente IV, Operativnog programa za Razvoj ljudskih potencijala – Razvoj nacionalnog standarda kvalifikacije za učitelje kao podloge za uvođenje sustava licenciranja učitelja	59
4. Prilozi.....	62

1. Ustroj Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (u daljnjem tekstu Centar ili NCVVO) ustrojen je temeljem Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN, 151/04).

Osnivač Centra je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Nadzor nad zakonitošću rada Centra obavlja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Nacionalni centar za vanjsko obrazovanje je javna ustanova koja obavlja poslove vanjskoga vrednovanja u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljenih na nacionalnim standardima.

Na temelju članka 7., stavka 2. Zakona o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN, 154/04) i članka 54. Zakona o ustanovama (NN, 76/93, 29/97 i 47/99), Upravno vijeće Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, na sjednici održanoj 1. prosinca 2005. godine donijelo je Statut Centra koji u 61. članku sadrži odredbe i propise Centra.

1.1. Djelatnost Centra

Djelatnost Centra je vanjsko vrednovanje u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i provođenje ispita temeljenih na nacionalnim standardima. Prema članku 11. Statuta, Centar obavlja sljedeće aktivnosti:

- ✓ planira strategije i metodologiju provođenja ispita i vanjskog vrednovanja u obrazovanju
- ✓ provodi znanstveno istraživački rad u području edukacijskih mjerenja i vanjskoga provjeravanja znanja, vještina i ostalih kompetencija
- ✓ izrađuje banke zadataka, konstruira testove i ostale ispitne materijale
- ✓ izrađuje i publicira ispitne kataloge i utvrđuje standarde vrednovanja znanja, vještina i ostalih kompetencija
- ✓ izrađuje i publicira radne materijale i priručnike za pripremanje ispita
- ✓ surađuje i usklađuje rad s međunarodnim certifikacijskim centrima i organizacijama
- ✓ organizira provođenje međunarodnih ispita i međunarodnih komparativnih analiza u obrazovanju
- ✓ provodi vanjsko vrednovanje u osnovnim i srednjim školama te drugim ustanovama koje se bave profesionalnim obrazovanjem i usavršavanjem
- ✓ organizira i provodi sve vrste ispita, uključujući i državnu maturu

- ✓ analizira, statistički obrađuje i objavljuje rezultate ispita i vanjskog vrednovanja obrazovanja
- ✓ na temelju evaluacijskih analiza daje prijedloge Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta za trajno unaprjeđivanje kvalitete obrazovanja
- ✓ provodi savjetodavni rad sa školama – pomaže školama u samovrednovanju i razvoju koji se temelji na rezultatima standardiziranih testiranja
- ✓ organizira seminare za nastavnike u području edukacijskih procjena, ocjenjivanja i vrednovanja napredovanja učenika
- ✓ organizira seminare za vanjske suradnike Centra u procesu pripreme i provođenja ispita (predmetna povjerenstva, vanjsko ocjenjivači, autori ispitnih zadataka itd.)
- ✓ razvija i održava informacijski sustav te tiska i objavljuje dokumente i publikacije iz područja vanjskoga vrednovanja
- ✓ pruža stručnu, tehničku i administrativnu potporu stručnim radnim skupinama i vanjskim suradnicima
- ✓ izdaje potvrde i svjedodžbe o položenim ispitima
- ✓ obavlja druge poslove vezane uz provođenje nacionalnih ispita i vanjskog vrednovanja u obrazovanju.

U obavljanju poslova iz svoje djelatnosti Centar surađuje sa znanstvenim i odgojno-obrazovnim ustanovama te drugim srodnim ustanovama, fizičkim i pravnim osobama.

O rezultatima svoga rada najmanje jedanput godišnje izvještava Vladu Republike Hrvatske i Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora.

Centar također pravodobno izvještava javnost o obavljanju svojih poslova.

Podatci iz djelatnosti Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja koji se odnose na pripremu i provođenje nacionalnih ispita i ispita državne mature te podatci koji se odnose na pripremu i provođenje međunarodnih istraživanja prema Zakonu o Nacionalnome centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NN, 151/04, članak 6., stavak 3.) smatraju se poslovnom tajnom.

Svi zaposlenici i vanjski suradnici Centra potpisuju Izjavu o zaštiti tajnosti podataka kojom je određeno koji se podatci smatraju poslovnom tajnom i na koji se način postupa s tim podacima.

U 2013. godini Izjavu o zaštiti tajnosti podataka potpisalo je 16 626 vanjska suradnika.

1.2. Upravno vijeće i Stručni savjet

Centrom upravlja Upravno vijeće koje ima predsjednika i šest članova iz redova istaknutih znanstvenika i stručnjaka, a na temelju javnoga poziva i prijedloga ministra znanosti, obrazovanja i sporta imenuje ih i razrješava Vlada Republike Hrvatske.

28. listopada 2013. prestao je mandat članovima Upravnog vijeća u slijedećem sastavu:

Prof.dr.sc. Damir Boras, predsjednik Upravnog vijeća te članovima prof.dr.sc. Hrvoje Kraljević, prof.dr.sc. Draženka Blažić, , prof.dr.sc. Ilija Živković, prof.dr.sc. Antonije Dulčić, Ivanka Roksandić prof. i Suzana Hitrec, prof.,

Vlada Republike Hrvatske je 7. studenoga 2013. godine donijela Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Upravnoga vijeća Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Dr. sc. Petar Bezinović imenovan je predsjednikom Upravnoga vijeća, a članovi su: Željko Jozić, Tihomir Tomčić, Hrvoje Kraljević, Ninoslav Šćukanec, Dario Budimir i Tanja Djaković.

Upravno vijeće Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja je na sjednici dana 7. svibnja 2013. godine razriješilo Gorana Sirovatku dužnosti ravnatelja Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja prije isteka roka na koji je imenovan i donijelo odluku da se mr.sc. Alenka Buntić Rogić imenuje vršiteljem dužnosti ravnatelja do imenovanja ravnatelja po natječajnom postupku.

Stručni savjet je kolegijalno stručno tijelo Centra. Ima predsjednika i četiri člana: jednog člana iz reda stručnih djelatnika Centra i tri člana iz reda vanjskih suradnika. Članovi Stručnog savjeta moraju imati doktorat znanosti. Stručni savjet nije imenovan od 2011. godine.

1.3. Službe i odjeli

U Centru je оформljeno osam službi i odjela koji osiguravaju učinkovito i kvalitetno djelovanje Centra.

1.3.1. Služba općih poslova i odnosa s javnošću

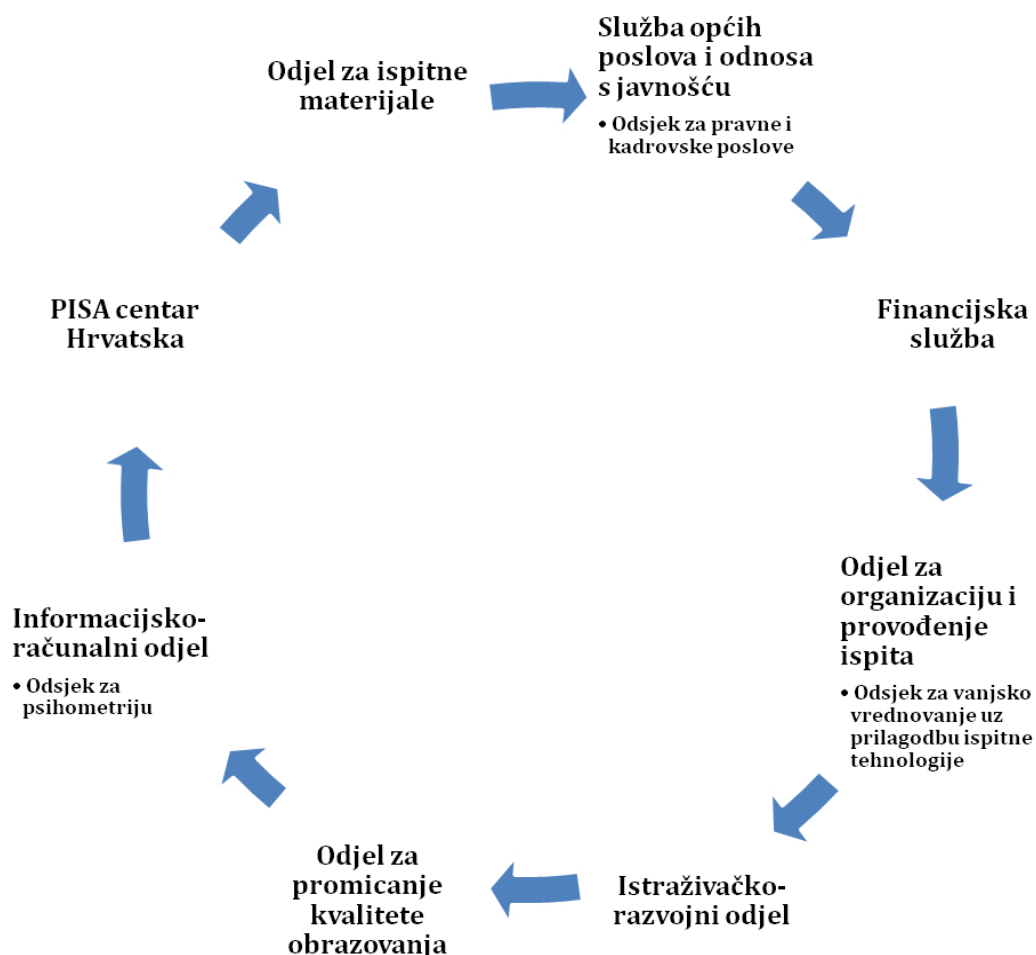
Služba općih poslova i odnosa s javnošću osigurava pravnu, stručnu i administrativnu potporu Centru i predstavlja aktivnosti Centra u javnosti. U službi je ustrojen Odsjek za pravne i kadrovske poslove koji vodi kadrovsku evidenciju Centra.

U Centru je s krajem 2013. godine bilo je zaposleno 49 djelatnika (Prilog 1.), 48 preko ugovora na neodređeno vrijeme, a 1 djelatnik preko ugovora na određeno vrijeme do povratka privremeno nenazočnog djelatnika. Centar je zbog povremeno povećanog opsega posla zapošljavao djelatnike preko agencije za privremeno zapošljavanje djelatnika (Electus DGS d.o.o.).

U Centru se tijekom 2013. stručno usavršavalo 15 djelatnika.

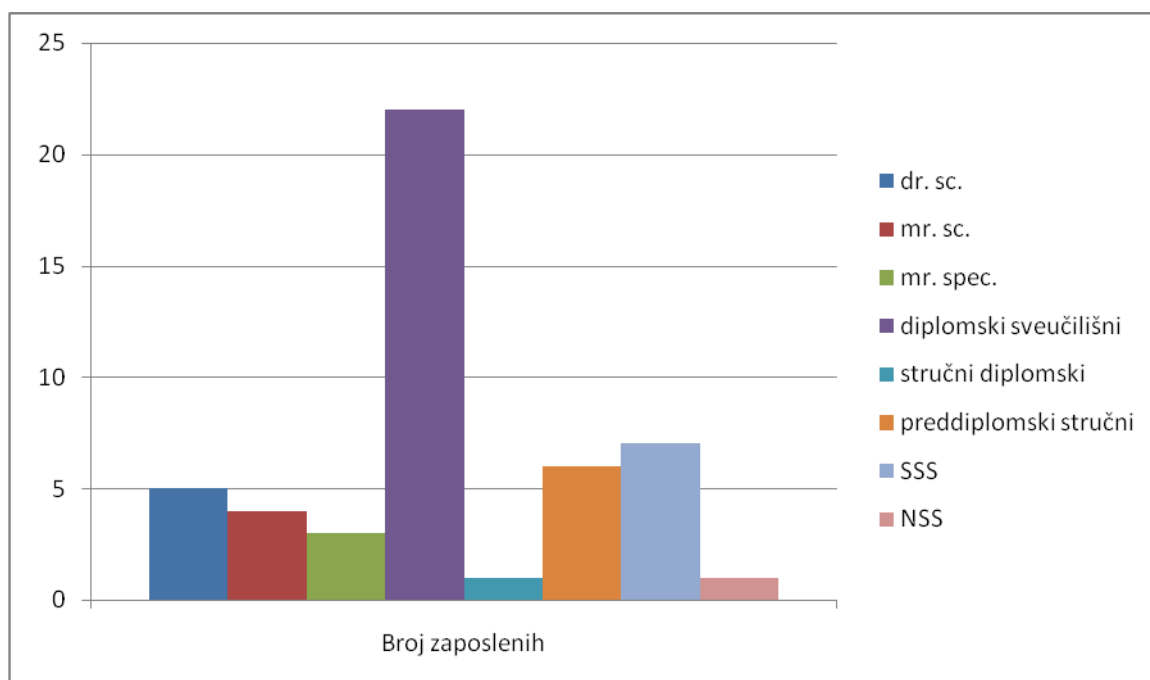
Tablica 1. *Stručno usavršavanje djelatnika Centra u 2013.*

R. B.	IME I PREZIME	NAZIV STUDIJA
-------	---------------	---------------

R. B.	IME I PREZIME	NAZIV STUDIJA
1.	Antulić, Sandra	poslijediplomski doktorski sveučilišni studij na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu: <i>Rani odgoj i obvezno obrazovanje</i> (6 semestara)
2.	Crnobrnja Miljković, Tajana	poslijediplomski doktorski studij sociologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
3.	Elezović, Ines	poslijediplomski doktorski studij sociologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
4.	Fain, Željko	izvanredni studij poslovne informatike na Veleučilištu Vern u Zagrebu
5.	Gjeri, Natalija	poslijediplomski doktorski studij moderne i suvremene hrvatske povijesti u europskom i svjetskom kontekstu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
6.	Horvatić, Sanja	poslijediplomski doktorski studij na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu: <i>Prevenzijske znanosti i studij invaliditeta</i>
7.	Jemeršić, Ružica	poslijediplomski doktorski sveučilišni studij na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu
8.	Korpar, Kolumbina	poslijediplomski specijalistički studij na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu: <i>Vanjska politika i diplomacija</i>
9.	Markočić Dekanić, Ana	poslijediplomski doktorski studij na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu: <i>Rani odgoj i obrazovanje</i>
10.	Markuš Sandrić, Marina	poslijediplomski doktorski studij na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu: <i>Rani odgoj i obrazovanje</i>
11.	Šabić, Josip	poslijediplomski doktorski studij psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
12.	Tadić, Danijela	poslijediplomski doktorski studij pedagogije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
13.	Tretinjak, Ira	poslijediplomski doktorski studij iz psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
14.	Vranković, Biljana	Poslijediplomski doktorski sveučilišni studij na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu: <i>Geografske osnove prostornog planiranja</i>
15.	Marković, Nenad	Pposlijediplomski sveučilišni studij na PMF-u u Splitu

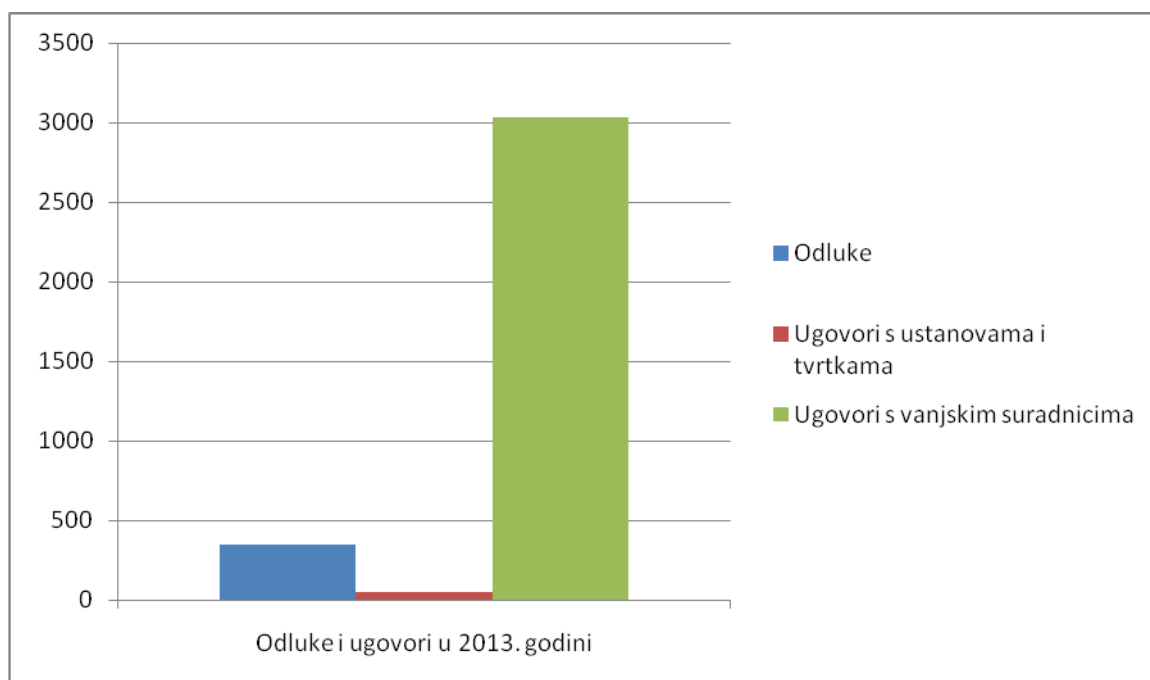
Slika 1. Prikaz djelatnika prema stupnju obrazovanja

Služba za opće poslove i odnose s javnošću izrađuje odluke, sporazume i ugovore s ustanovama i tvrtkama i vanjskim suradnicima.

U 2013. godini izrađeno je 344 odluke, sklopljeno je 47 ugovora s ustanovama i tvrtkama i 3 032 ugovora s vanjskim suradnicima. S vanjskim su se suradnicima sastavljali autorski ugovori i ugovori o djelu.

Slika 2. Odluke i ugovori u 2013. godini

Ugovori su se u najvećoj mjeri odnosili na poslove državne mature: izrada ispitnih materijala, ocjenjivanje ispita, dežurstva tijekom provedbe ispita državne mature, prijevodi, lektura, korektura i prijelomi ispita državne mature.

Služba općih poslova i odnosa s javnošću je u 2013. godini putem javne nabave surađivala sa 13 tvrtki (Prilog 2.), a putem bagatelne nabave organizirano je 250 narudžbi sa 75 tvrtki (Prilog 3).

Sukladno zaključku Vlade donesenom na sjednici održanoj 17. ožujka 2011. godine, a koji se odnosi na provedbu članka 20., stavka 1., točke 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja podatke o sklapanju i izvršavanju ugovora o javnoj nabavi iskazuje prema obrascu Pregled sklopljenih ugovora o javnoj nabavi i njihovog izvršenja te iste objavljuje na svojim mrežnim stranicama od 2010. godine pa nadalje.

U 2013. godini Centar je za potrebe službenih putovanja svojih zaposlenika izradio 211 putna naloga, a smještaj je primarno organiziran u suradnji s putničkom agencijom.

Centar posjeduje tri službena automobila koji su se koristili za sljedeće potrebe:

- ✓ odlazak i povratak na seminara, konferencije, sastanke i sjednice
- ✓ dostava službene pošte
- ✓ putovanja na sastanke izvan sjedišta, a u slučaju nemogućnosti korištenja drugih sredstava zbog ekonomičnosti s obzirom na trošak prijevoza i utrošak vremena
- ✓ drugi službeni poslovi, a po ovlaštenju ravnatelja Centra.

U sklopu Službe općih poslova i odnosa s javnošću djeluje i pisarnica koja obavlja poslove primanja i pregleda pisama i drugih dokumenta, njihovog razvrstavanja i raspoređivanja, dostave u rad, otpremanje i njihovo čuvanje u pismohrani. U Knjigu urudžbenog zapisnika u

2013. godini zavedeno je 1 208 predmeta. Sve radnje vezane za uredno poslovanje pismohrane vrše se u suradnji s Državnim arhivom u Zagrebu.

1.3.2. Financijska služba

Financijska služba obavlja sve poslove i zadatke vezane uz financijska poslovanja Centra. Služba obavlja sljedeće poslove:

- ✓ vođenje financijskog i materijalnog poslovanja Centra
- ✓ izrađivanje prijedloga financijskog plana i plana nabave
- ✓ analitičko praćenje ostvarivanja troškova i ostvarivanje financijskoga plana
- ✓ sastavljanje izvješća o financijskom planu Centra.

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja sukladno Zakonu o računovodstvu (NN, 109/07, s izmjenama i dopunama NN 54/13) ima obveza predaje godišnjih financijskih izvještaja i druge dokumentacije u Finu.

1.3.3. Informacijsko-računalni odjel

Informacijsko-računalni odjel zadužen je za računalnu opremu i sustave, baze podataka, pripremu i obradu podataka za korisne Centra, ali i vanjske korisnike, te izradu statističkih i psihometrijskih analiza. Tijekom 2013. godine aktivnosti Odjela su uključivale:

- ✓ upravljanje i održavanje računalne opreme, računalnih sustava i mreža
- ✓ ažuriranje mrežnih te koordinatorskih stranica Centra uz sređivanje korisničkih imena i lozinki za nove ispitne koordinate
- ✓ održavanje AAI@EduHr baze korisnika i podnošenje zahtjeva za certifikate
- ✓ održavanje baze korisnika koji plaćaju ispite državne mature
- ✓ čišćenje i arhiviranje podataka na nekim projektima
- ✓ vađenje i priprema podataka iz dostupnih baza, a na zahtjev korisnika
- ✓ unošenje podataka o strukturi ispitnih materijala u aplikaciju Središnji registar državne mature
- ✓ određivanje prijedloga pragova ocjena za ispite državne mature
- ✓ izrada statističkih analiza rezultata ispita državne mature
- ✓ izrada izvještaja o rezultatima državne mature za škole
- ✓ izrada raznih izvještaja prema zahtjevima korisnika.

Sukladno opisu poslova, Odjel sudjeluje u brojnim projektima Centra kao što su:

- ✓ državna matura
- ✓ Hrvatski jezik kao ini jezik
- ✓ Izrada standardiziranoga testa pri upisu u prvi razred osnovne škole za djecu koja ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik
- ✓ Međunarodno istraživanje razvoja čitalačke pismenosti (PIRLS – *Progress in International Reading Literacy Study*)
- ✓ Procjena učeničkih postignuća iz Matematike i Prirode i društva (TIMSS – *Trends in International Mathematics and Science Study*)
- ✓ Program međunarodne procjene znanja i vještina učenika (PISA – *Programme for International Student Assessment*)
- ✓ Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa
- ✓ Samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja
- ✓ Test opće informiranosti za Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagreb
- ✓ Nacionalni ispiti iz predmeta Zdravstvena njega u srednjoj školi
- ✓ Zdravstveni odgoj i obrazovanje.

Unutar Informacijsko-računalnog odjela postoji i Odsjek za psihometriju koji pruža psihometrijsku podršku u izradi, razvoju i konstrukciji testova.

1.3.4. Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja

Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja temelji svoje djelovanje u skladu s misijom Centra koja ističe unapređivanje kvalitete obrazovanja s ciljem razvoja ljudskoga kapitala kao osnove za razvoj gospodarstva na temelju istraživanja i mjerenjem u obrazovanju koja se provode visoko profesionalno i stručno. Odjel se od samoga početka bavio brojnim aspektima kvalitete obrazovanja te je razvijao nove metodologije vanjskoga vrednovanja i samovrednovanja obrazovnih ustanova u službi osiguranja kvalitete obrazovnog sustava.

Odjel se bavi analizom rezultata testiranja i ispitivanja i na temelju toga predlaže konkretne postupke za otklanjanje nedostataka i unapređivanje kvalitete rada škola. Ima savjetodavnu ulogu i tijesno surađuje sa školama, potiče njihovo samovrednovanje i razvojne planove. Po potrebi surađuje sa znanstvenim i odgojno-obrazovnim ustanovama. Sukladno navedenom Odjel je tijekom godina rada realizirao navedene poslove te je u svoj djelokrug rada uključio i druge poslove opisane Zakonom o Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (čl. 4.) i Statutom Centra (čl. 11.), a koji nisu prethodno utvrđeni drugim zakonskim aktima niti

dodijeljeni drugim odjelima kao što su: planiranje strategije i provođenja ispita i vanjskoga vrednovanje u obrazovanju, izrada banke zadataka, znanstvenoistraživački rad u području vanjskoga vrednovanja, konstrukcija ispitnih materijala, izrada i utvrđivanje standarda vrednovanja znanja, vještina i ostalih kompetencija, provedba vanjskoga vrednovanja u osnovnim i srednjim školama te drugim ustanovama obrazovanja, analiza te objava rezultata ispita vanjskoga vrednovanja, izrada priručnika za pripremanje ispita, organizacija seminara za nastavnike i vanjske suradnike u procesu pripreme ispita, području edukacijskih mjerenja i vanjskoga vrednovanja.

Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja u svom djelovanju obuhvaća tri velike cjeline i područja rada koji se komplementarno povezuju:

1. vanjsko vrednovanje

Vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća provodi se kroz nekoliko projekata u sklopu kojih se razvijaju modeli nacionalne procjene postignuća te završi ispiti na kraju obrazovnih ciklusa. Ovom djelatnosti Odjel se počeo baviti 2007. godine kroz prijavu i zatim provedbu projekta Razvoj nacionalnih ispita – nacionalna procjena postignuća u suradnji s nizozemskim ispitnim centrom Cito. U nastavku rada Centar je samostalno započeo s provedbom nacionalnoga ispita u osnovnoj školi iz predmeta Matematika. Centar je i u srednjim školama započeo s razvojem modela nacionalnih ispita iz strukovnih područja kroz predmet Zdravstvena njega kao ključnoga predmeta struke. Projekti nacionalnih ispita čiji je cilj bio formativna procjena postignuća provode se u sklopu Odjela i u suradnji s drugim djelatnicima, odjelima i vanjskim suradnicima. Od 2011. godine razvija se i model završnog ispita na kraju obrazovnih ciklusa zbog kojeg se započelo i s razvojem banke zadataka koji je kasnije prerastao u samostalni projekt. Prema zadaćama nadležnoga Ministarstva Odjel provodi i vanjsko vrednovanje novih i/ili eksperimentalnih programa u školama, konkretno predmeta Zdravstveni odgoj i Građanski odgoj i obrazovanje, dok su u suradnji sa sudionicima iz obrazovanja i drugim zainteresiranim sudionicima provedeni projekti Poligonsko vježbanje u osnovnim školama i Zastupljenost poduzetničkih sadržaja u programima srednjih škola.

2. samovrednovanje

Prema Zakonu i Statutu Centra zadaća je Odjela pružanje podrške školama u procesu samovrednovanja. Ovom se djelatnosti Odjel bavi od samoga početka rada Centra te razvija metodologiju i instrumente za mehanizme samovrednovanja obrazovnih ustanova. Godine 2006. započela je provedba projekta Samovrednja srednjih škola, 2008. Samovrednovanje osnovnih škola, a 2010. godine Samovrednovanje ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Ovi su projekti odlično prihvaćeni te su se pokazali kao uspješni instrumenti za unapređenje i osiguranje kvalitete rada ovih institucija, ali i obrazovanja i obrazovnog sustava.

3. analize i razvoj standarda

U sklopu Odjela djelatnici u suradnji s brojnim suradnicima i stručnjacima iz određenih područja provode analize ispitnih materijala. Posebna je pažnja posvećena hrvatskome jeziku, konkretno ispitivanju pisanja i to kroz višegodišnji projekt i kroz rad sa stručnjacima u pripremi Konceptualnoga okvira za ispitivanje hrvatskoga jezika čime se utvrđuje temelj za izradu standarda. U pripremi je i analiza ispita iz Geografije na državnoj maturi prema kojoj će biti definirana metodologija za pristup daljnjim analizama ispita.

Tablica 2. *Projekti Odjela za promicanje kvalitete obrazovanja*

PROJEKTI ODJELA ZA PROMICANJE KVALITETE OBRAZOVANJA	
1.	Razvoj završnih ispita
2.	Razvoj banke zadataka
3.	Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovne škole
4.	Nacionalni ispiti iz predmeta Zdravstvena njega u srednjoj školi
5.	Vanjsko vrednovanje provedbe kurikuluma Zdravstvenoga odgoja
6.	Vanjsko vrednovanje eksperimentalne provedbe građanskoga odgoja i obrazovanja
7.	Poligonsko vježbanje u osnovnim školama
8.	Zastupljenost poduzetničkih sadržaja u programima srednjih škola
9.	Izrada standardiziranoga testa pri upisu u prvi razred osnovne škole za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik
10.	Samovrednovanje ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
11.	Samovrednovanje osnovnih škola
12.	Samovrednovanje srednjih škola
13.	Kvalitativna analiza ispita državne mature iz Geografije 2010. – 2012.
14.	Ispitivanje pisanja: jezična obilježja pisanoga rada iz Hrvatskoga jezika nakraju srednje škole
15.	Konceptualni okvir za ispitivanje Hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi

Djelatnici Odjela su povremeno zaduženi za rad i suradnju na vanjskim projektima, tj. projektima drugih agencija ili sudionika obrazovnoga sustava i šire. Ovim aktivnostima djelatnici Odjela aktivno sudjeluju u obrazovnom sustavu te društveno-gospodarski važnim područjima rada koji se odnose na obrazovanje. Na taj način djelatnici promoviraju rad i projekte Centra te podižu općedruštvenu razinu svijesti i znanja o vanjskome vrednovanju i samovrednovanju škola u Republici Hrvatskoj.

1.3.5. Odjel za ispitne materijale

Odjel je formiran u lipnju 2010. godine kao nova organizacijska jedinica koja primarno obavlja poslove vezane uz državnu maturu. Cilj državne mature je provjera i vrednovanje postignutih znanja i sposobnosti učenika stečenih obrazovanjem propisanim općeobrazovnim nastavnim planovima i programima. Državna se matura sastoji od obaveznoga i izbornog dijela. Ispiti državne mature su ispiti visokoga rizika i polažu se iz 28 predmeta. Ispite državne mature koriste i visoka učilišta kao dio razredbenog postupka. Temeljni dokument za provedbu državne mature je Zakon o odgoj i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, 28/08), a svi postupci propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (NN, 01/13). U školskoj godini 2012./2013. ispiti državne mature provedeni su po četvrti put.

U Odjelu rade stručni koordinatori zaduženi za određene predmete i stručne radne skupine koje pripremaju ispite i popratne ispitne materijale. Pojedini koordinatori sudjeluju u projektima drugih odjela: Razvoj završnih ispita, Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovne škole, Izrada standarda i ispita hrvatskoga kao inoga jezika.

Uloga je stručnih koordinatora koordinacija izrade ispitnih materijala za državnu maturu iz 28 predmeta, stručna pomoć pri njihovoj provedbi, ocjenjivanju i obradi prigovora pristupnika na njihov rezultat na pojedinome ispitu.

AKTIVNOSTI PROJEKTA U 2013.

Tijekom 2013. godine dovršeni su ispitni materijali za oba roka državne mature 2013. godine, tiskani, poslani u škole na provedbu ispita, vraćeni u Centar na ocjenjivanje, a rezultati su prezentirani učenicima na njihovim stranicama portala *postani-student* i korišteni za klasifikacijski postupak pri upisivanju na visoka učilišta i sveučilišta.

Započela je i priprema državne mature 2014. godine doradom ispitnih kataloga (iz Engleskoga jezika, Talijanskoga jezika, Francuskoga jezika, Španjolskoga jezika, Glazbene umjetnosti i Likovne umjetnosti) i izradom novoga ispitnog kataloga za Češki jezik, izradom oglednih ispita i Vodiča kroz ispite državne mature te ispitnih materijala i njihovom stručnom recenzijom.

Započela je i priprema državne mature 2015. godine odabirom stručnih radnih skupina među osobama koje su se prijavile na Javni poziv te izradom novih ispitnih kataloga (iz Matematike, Kemije, Politike i gospodarstva i Likovne umjetnosti).

1. IZRADA ISPITNIH MATERIJALA

I.) za školsku godinu 2012./2013.

1.1. Predaja ispita na prijelom (siječanj 2013. – veljača 2013.)

Kad su stručni koordinatori procijenili da su ispitni materijali potpuno sređeni, pripremili su i doradili listove za odgovore s naznačenim bodovanjem, a zatim sve materijale predali Grafičkomu studiju.

1.2. Unos korekcija nakon prve korekture (siječanj 2013. – veljača 2013.)

Nakon što su svi ispitni materijali svih četiriju (ili osam) inačica pojedinoga ispita prelomljeni i korigirani prvi put, vraćeni su predmetnomu koordinatoru koji je proučio sve označene nedostatke i odredio njihova rješenja, a po potrebi se konzultirao i s članovima stručne radne skupine, uvijek u prostorijama Centra uz dogovorene sigurnosne uvjete. U dogovorenome je terminu u Grafičkome studiju te promjene unio u ispitne materijale.

1.3. Unos korekcija nakon druge korekture (siječanj 2013. – veljača 2013.)

Isti je postupak ponovljen i nakon druge korekture, a po potrebi i nakon treće.

1.4. Potpisivanje ispita stručne radne skupine i unos korekcija

(siječanj 2013. – veljača 2013.)

Stručni je koordinatorski tim dogovorio termin u Grafičkome studiju i pozvao stručnu radnu skupinu na pregled i potpisivanje ispitnih materijala kao konačnih inačica spremnih za tisak. Tom su prilikom učinjene i posljednje korekcije koje su stručni koordinatori i prelamači unijeli u ispitne materijale. Potpisane je inačice spremio u sef, a ispitni su materijali elektroničkim putem proslijeđeni u tiskaru.

1.5. Prijevod ispitnih materijala na jezike nacionalnih manjina i njihova prilagodba za učenike s teškoćama (siječanj 2013. – ožujak 2013.)

Stručni je koordinatorski tim organizirao prostor u Centru gdje je u sigurnosnim uvjetima obavljen prijevod ispitnih materijala na jezike nacionalnih manjina. Pritom je pazio na dogovorenu proceduru i pribavljao prevoditeljima potrebne dodatne materijale. Odsjek za prilagodbu ispitnih materijala privremeno je preuzeo potpisane inačice ispitnih materijala radi njihove prilagodbe.

1.6. Potpisivanje ozalida u tiskari (siječanj 2013. – ožujak 2013.)

S potpisanim je inačicama ispitnih materijala stručni koordinatorski tim u dogovorenome terminu pohodio tiskaru da bi detaljno provjerio pripremljene ozalide i potpisao ih kao ispravne za tisak te po potrebi koordinirao unos korekcija u ispitne materijale.

1.7. Snimanje slušnih dijelova ispita (siječanj 2013. – travanj 2013.)

U suradnji s članovima SRS-a, stručni je koordinator organizirao snimanja slušnih dijelova ispita (za predmete: Glazbena umjetnost, Engleski jezik, Njemački jezik, Talijanski jezik, Francuski jezik i Španjolski jezik) u prostorijama Filozofskoga fakulteta u Zagrebu na Odsjeku za fonetiku. Pripremio je potrebne dokumente i materijale za snimanje.

Nakon snimanja organizirao je sastanke s članovima stručnih radnih skupina za provjeru snimljenoga materijala te odlazio na Odsjek za fonetiku zbog eventualnih popravaka. Gotove materijale za umnožavanje predao je Odjelu za logistiku.

1.8. Provjera ispitnih materijala prije pakiranja (siječanj 2013. – ožujak 2013.)

Kada su tiskani ispitni materijali dopremljeni u Centar, svaki je stručni koordinator pregledao i potvrdio njihovu ispravnost određujući i način njihova pakiranja u sigurnosne vrećice.

II.) za školsku godinu 2013./2014.

1.9. Mjesečni sastanci SRS-a u Centru (siječanj 2013. – lipanj 2013.)

Stručni je koordinator rezervirao prostorije za sastanke i pripremao potrebne materijale za rad, vodeći računa o sigurnosti materijala. Stručne radne skupine sastajale su se najmanje jednom mjesečno u prostorima Centra kako bi stručni koordinator imao uvid u njihov rad i svojim iskustvom doprinio izradi ispitnih materijala.

1.10. Preuzimanje radnih inačica ispitnih materijala od SRS-a (kraj lipnja 2013.)

Nakon što je preuzeo radne inačice ispita od SRS-a i pohranio ih u sefove, stručni je koordinator isprintao i označio ispitne materijale.

1.11. Metodološka recenzija (srpanj 2013. – rujan 2013.)

U dogovorenim terminima stručni je koordinator predao inačice na metodološku recenziju psihometričarima IR odjela uz stalnu kontrolu sigurnosnih uvjeta.

1.12. Unos izmjena nakon metodološke recenzije (rujan i listopad 2013.)

U sljedećem je koraku sve uočene nedostatke uklonio u suradnji sa stručnom radnom skupinom.

1.13. Uređivanje uputa u ispitnim knjižicama i popratnoga ispitnog materijala

(rujan 2013. – studeni 2013.)

Provjerio je i uredio upute za učenike koje se nalaze u ispitima kao i sav popratni ispitni materijal (knjižicu formula, transkripte, periodni sustav elemenata, pomoćne tablice ...).

1.14. Preuzimanje konačnih inačica ispitnih materijala od SRS-a (kraj rujna 2013.)

Nakon metodološke recenzije stručni je koordinator preuzeo konačne inačice ispita od SRS-a, pohranio ih u sef te pripremio za stručnu recenziju.

1.15. Stručna recenzija (listopad i studeni 2013.)

Zatim se pristupilo organizaciji i provedbi vanjske stručne recenzije: dogovoru termina i prostora u Centru u kojima su vanjski stručni recenzenti provodili nekoliko radnih dana uz stalnu pomoć i kontrolu stručnoga koordinatora.

1.16. Unos potrebnih izmjena nakon stručne recenzije (listopad i studeni 2013.)

Svaki je stručni koordinator organizirao u Centru sastanak vanjskoga stručnog recenzenta i stručne radne skupine koja je dala svoj odgovor na rezultate recenzije te u ispitima učinila potrebne korekcije.

1.17. Dorada ispita nakon stručne recenzije (studen 2013.)

U slučaju većih zahvata stručni je koordinator dogovorio s IR odjelom doradu metodološke recenzije.

1.18. Lektura ispitnih materijala (studen i prosinac 2013.)

U dogovorenim terminima stručni je koordinator predao inačice na lekturu uz stalnu kontrolu sigurnosnih uvjeta te unio potrebne promjene.

III.) za školsku godinu 2014./2015.

1.19. Izrada novih ispitnih kataloga iz Matematike, Kemije, Politike i gospodarstva i Likovne umjetnosti (siječanj 2013. – siječanj 2014.)

Sastanci Povjerenstava za izradu ispitnoga kataloga državne mature za školsku 2014./2015. održavali su se tijekom godine uz redovite konzultacije elektroničkim putem. Započeli su pozivom stručnoga koordinatora članovima Povjerenstva na prvi sastanak na kojemu su članovi upoznati s Odlukom o imenovanju i naknadi, izabrali su voditelja i dogovorili okvirni plan rada izrade ispitnoga kataloga. U izradi su sudjelovali i psihometričari Centra.

1.20. Sudjelovanje u Povjerenstvu za odabir stručnih radnih skupina za izradu ispitnih materijala ispita državne mature za školsku godinu 2014./2015. (listopad 2013.)

Stručni su koordinatori, kao članovi Povjerenstva za odabir članova stručnih radnih skupina, pregledali zaprimljene prijave na Javni poziv te predložili članove za izradu ispitnih materijala za školsku godinu 2014./2015.

2. PROVEDBA ISPITA

2.1. Provjera Uputa i Vremenika za dežurne nastavnike (travanj i kolovoz 2013.)

Stručni su koordinatori provjerili Upute za provedbu ispita državne mature i Vremenik provedbe ispita za dežurne nastavnike te njihovu usklađenost s ispitnim katalogom. Upute i vremenici morali su biti usklađeni i s Pravilnikom o polaganju državne mature te s Pravilima o pripremi, organizaciji i provođenju ispita državne mature.

2.2. Dežurstvo u Info-centru tijekom provedbe ispita

(svibanj, lipanj, kolovoz i rujan 2013.)

Stručni su koordinatori dežurali u Info-centru tijekom provedbe ispita iz predmeta za koje su zaduženi, a u isto su vrijeme članovi SRS-a u susjednoj prostoriji rješavali provedeni ispit dajući konačni ključ za odgovore.

2.3. Predaja ispitnih materijala IR odjelu (svibanj – srpanj, kolovoz i rujan 2013.)

Stručni su koordinatori nakon provedbe ispita dostavili ispitne materijale potrebne za objavu na mrežnim stranicama i za daljnju proceduru.

2.4. Odgovori na upite (svibanj – srpanj, kolovoz i rujan 2013.)

Stručni su koordinatori nakon provedbe ispita odgovarali na razne upite pristupnika. U nekim su se slučajevima morali konzultirati s članovima SRS-a.

3. OCJENJIVANJE ISPITA

3.1. Raspisivanje Javnoga poziva (siječanj 2013.)

Na iskazanu potrebu stručnih koordinatora za ocjenjivačima zadataka otvorenoga tipa Odjel za organizaciju i provedbu ispita raspisao je Javni poziv za ocjenjivačke skupine uz prateći obrazac prijave.

3.2. Izbor ocjenjivača (ožujak 2013.)

Stručni su koordinatori bili članovi Povjerenstva za odabir ocjenjivača koje je odabralo ocjenjivače. Za ispite u kojima je edukacija provedena na ispitima državne mature provedene prije školske godine 2012./2013. ocjenjivači su određeni na temelju rezultata te edukacije. Za ispite u kojima je edukacija provedena na ispitima državne mature provedene u školskoj godini 2012./2013. te nije bilo vremena za provedbu eliminacijskoga testiranja, ocjenjivači su odabrani na temelju prethodnih rezultata. Povjerenstvo za odabir ocjenjivača izradilo je i širi popis moderatora na temelju njihova učinka tijekom ocjenjivanja prethodnih godina.

3.3. Slanje poziva za edukaciju (travanj 2013.)

Odjel za organizaciju i provedbu ispita poslao je u dogovoru sa stručnim koordinatorima poziv ocjenjivačima na edukaciju, kao obveznu pripravu za ocjenjivanje, i u prilogu dokumente potrebne za sudjelovanje u ocjenjivanju. Na temelju primljenih potvrda izrađen je konačan popis ocjenjivača.

3.4. Priprema edukacije (lipanj 2013.)

Stručni su koordinatori organizirali termin i dogovorili broj ispita koje je Odjel za logistiku pripremio SRS-u za pregled te aktivno sudjelovali u pregledu uzorka. SRS-ovi su prema potrebi nadopunili ključeve za odgovore na temelju pregledanih uzoraka provedenih ispita. Za neke ispite dogovoreni su i moderatori na temelju njihovih učinaka tijekom ocjenjivanja prethodnih dviju godina.

3.5. Edukacija ocjenjivača (svibanj – lipanj 2013.)

Stručni su koordinatori dogovorili program edukacije, organizirali voditelje edukacije i prostorije u kojima su održane, pripremili potrebne materijale i sudjelovali u provedbi edukacije.

Edukacija se ocjenjivača sastojala od:

- rješavanja provedenoga ispita
- upoznavanja ocjenjivača s cjelokupnom procedurom bodovanja zadataka otvorenoga tipa
- detaljne prezentacije ključa za odgovore zadataka otvorenoga tipa provedenoga ispita (na objema razinama za ispite koji ih imaju) od strane stručne radne skupine
- vježbe ocjenjivača u samostalnome bodovanju preslikanih ispita odabranih za tu svrhu iz pregledanoga uzorka zbog karakterističnih pogrešaka

- vježbe moderatora (za ispite u kojima postoje) u samostalnome moderiranju bodovanih ispita.

3.6. Sastavljanje grupa za ocjenjivanje (lipanj i kolovoz 2013.)

Povjerenstvo za odabir ocjenjivača izabralo je ocjenjivače i moderatore. Moderatori su bili članovi SRS-a te ostali ocjenjivači određeni temeljem rezultata na edukaciji. Stručni su koordinatori izradili i raspored ocjenjivača po grupama.

3.7. Slanje poziva ocjenjivačima za ocjenjivanje (lipanj i kolovoz 2013.)

Odjel za organizaciju i provedbu ispita poslao je u dogovoru sa stručnim koordinatorima poziv za ocjenjivanje odabranim ocjenjivačima u kojemu je priložena Odluka o imenovanju ocjenjivača za vrednovanje zadataka otvorenoga tipa na ispitima državne mature 2012./2013. Stručni su koordinatori obavijestili članove stručnih radnih skupina o datumima i načinu ocjenjivanja.

3.8. Izrada popratnih dokumenata, obrazaca i uputa (lipanj i kolovoz 2013.)

Stručni su koordinatori uz pomoć članova stručne radne skupine izradili protokol ocjenjivanja, Opće i Tehničke upute za ocjenjivače, a uz pomoć Odjela za organizaciju i provedbu ispita obrasce za ocjenjivače i obrasce za moderatore.

3.9. Uređivanje prostora za ocjenjivanje (lipanj i rujan 2013.)

Odsjek za logistiku pripremio je odabrani prostor za ocjenjivanje prema nacrtu stručnoga koordinatora i prema potrebama logističke potpore ocjenjivanja. Stručni su koordinatori pregledali i provjerili funkcionalnost prostora dan uoči početka ocjenjivanja.

3.10. Organizacija rada pojedinih sudionika ocjenjivanja (lipanj i kolovoz 2013.)

Organizacijom rada ocjenjivačkoga tima upravljao je pripadajući stručni koordinator, a radom ostalih sudionika ocjenjivanja upravljali su Odsjek za logistiku i Odjel za organizaciju i provedbu ispita također uz dogovor sa stručnim koordinatorima.

3.11. Ocjenjivanje (vrednovanje) ispita (lipanj i rujan 2013.)

Stručni su koordinatori prezentirali Opće i Tehničke upute za ocjenjivače, a članovi SRS-a prezentirali su ključeve za odgovore. Svaki je ocjenjivač zaduživao set ispita, vrednovao ga uz konzultiranje s moderatorom, glavnim moderatorom i članovima stručne radne skupine. Iz toga im je seta pregledan dogovoreni postotak vrednovanih ispita nakon čega su vratili set vrednovanih ispita i zadužili novi set. Stručni su koordinatori popisivali i rješavali specifične situacije navedene u Općim uputama za ocjenjivače i organizirali ocjenjivanje ispita pristupnika

s teškoćama u suradnji s Odsjekom za prilagodbu ispitne tehnologije i ocjenjivanje ispita na jezicima nacionalnih manjina.

3.12. Organizacija i provedba ponovnoga polaganja ispita zbog nepravilnosti u provedbi (lipanj 2013.)

Nakon potvrđene sumnje na prepisivanje određenoga broja pristupnika u NCVVO-u je za te pristupnike organizirano i provedeno dodatno polaganje nove inačice ispita iz Matematike (na osnovnoj razini), Engleskoga jezika (na osnovnoj razini), Biologije i Fizike. Istoga su dana ti ispiti i vrednovani.

3.13. Obrada prigovora učenika (lipanj i rujan 2013.)

Nakon isteka roka za predaju prigovora učenika stručni su koordinatori organizirali termine i računala s internet vezom za sastanke Povjerenstva za rješavanje prigovora te su u roku riješeni svi pristigli prigovori. Pri obradi prigovora pristupnika s teškoćama Povjerenstvo za rješavanje prigovora surađivalo je s Odsjekom za prilagodbu ispitne tehnologije.

3.14. Određivanje pragova prolaznosti (srpanj 2013.)

IR odjel organizirao je i proveo jednodnevnu radionicu za osobe koje su se u tu svrhu javile na Javni poziv. Na radionici je napravljen prijedlog pragova prolaznosti za školsku godinu 2012./2013. Radionicama su prisustvovali i stručni koordinatori.

3.15. Prezentacija psihometrijske analize rezultata ispita ljetnoga roka

(rujan – prosinac 2013.)

Psihometričari IR odjela prezentirali su analizu rezultata ispita ljetnoga roka članovima SRS-a. Sastanak su organizirali stručni koordinatori.

REZULTATI PROJEKTA U 2013.

Očekivani rezultati

Izrada i provedba ispita na državnoj maturi, njihovo ocjenjivanje, obrada prigovora, određivanje pragova prolaznosti i objava konačnih rezultata.

Svi su očekivani rezultati u potpunosti ostvareni.

Ispitni katalozi za državnu maturu 2013./2014. uređeni su i objavljeni na mrežnoj stranici Centra.

Izrada ispitnih materijala prema pripadajućima ispitnim katalozima u završnoj je fazi predaje ispita Grafičkomu odjelu na prijelom.

Svi su očekivani rezultati u potpunosti ostvareni.

Formiranje stručnih radnih skupina i početak izrade ispitnih materijala prema pripadajućima ispitnim katalozima za državnu maturu 2014./2015.

Stručne radne skupine još nisu imenovane.

1.3.6. Odjel za organizaciju i provođenje ispita

Odjel za organizaciju i provođenje ispita organizira i provodi ispite u školskim i drugim ustanovama. Priprema i tiska materijale te osigurava distribuciju materijala u škole u kojima se provode ispiti. Rad Odjela uključuje i komunikaciju s ispitnim koordinatorima i Školskim ispitnim povjerenstvima, ustroj mreže ocjenjivača, učitavanje ispitnih materijala optičkim čitačima te pripremu baza podataka za izradu statističkih analiza. U Odjelu su ustrojeni

- ✓ Odsjek za vanjsko vrednovanje uz prilagodbu ispitne
- ✓ Odsjek za grafičku pripremu i digitalizaciju
- ✓ Odsjek za logistiku
- ✓ Odjeljak za komunikaciju s obrazovnim ustanovama – Info centar.

Zadaci Odjela za organizaciju i provođenje ispita su brojne i odnose se:

- ✓ na prikupljanje podataka o školama i pristupnicima nakon potvrđenog plana provedbe
- ✓ na pripremu informativnih materijala o načinu prijavljivanja, polaganja i provedbe ispita državne mature
- ✓ na redovito obavješćavanje pristupnika i ispitnih koordinatora
- ✓ na suradnju s ispitnim koordinatorima u prikupljanju i ažuriranju podataka
- ✓ na edukaciju ispitnih koordinatora o organizaciji i provođenju ispita u školama
- ✓ na pravodobno obavješćavanje škola o aktivnostima u pripremi ispita
- ✓ na obradu i unos podataka o odjavama, naknadnim prijavama ispita i promjenama ispitnih razina u NISpVU
- ✓ na suradnju s djelatnicima Odjela za ispitne materijale u izradi uputa za provođenje svakoga pojedinog ispita

- ✓ na prikupljanje zahtjeva za polaganje ispita uz prilagodbu ispitne tehnologije za pristupnike s teškoćama
- ✓ na donošenje odluka o vrstama prilagodbe prema zahtjevima
- ✓ na pripremu ispitnih materijala za pristupnike koji su ostvarila pravo na pisanje ispita uz prilagodbu ispitne tehnologije
- ✓ na organizaciju i provedbu ispita za pristupnike izvan sustava redovnog školovanja u RH (osiguravanje prostora za pisanje ispita, izrada rasporeda po ispitnim prostorijama u svim ispitnim centrima)
- ✓ na imenovanje ispitnih koordinatora u ispitnim centrima u kojima se provode ispiti za pristupnike izvan sustava redovnog školovanja
- ✓ na organizaciju i provedbu ispita dodatnih provjera znanja koje se provode u suradnji s Učiteljskim, Pravnim i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu
- ✓ na svakodnevno odgovaranja na upite korisnika pristigle e-poštom ili telefonom
- ✓ na organizaciju rada Info centra
- ✓ na zaprimanje, urudžbiranje i verifikaciju dokumentacije pristupnika koji su prijavili ispite državne mature
- ✓ na suradnju s Hrvatskom poštom tijekom dostavljanja ispitnih materijala u škole i vraćanja istih u Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- ✓ na objavu javnoga poziva za imenovanje ocjenjivača
- ✓ na sudjelovanje u odabiru ocjenjivača
- ✓ na obavješćavanje i pozivanje imenovanih ocjenjivača na ocjenjivanje
- ✓ na organizaciju edukacija ocjenjivača u suradnji sa stručnim radnim skupinama
- ✓ na organizaciju smještaja i rada ocjenjivača
- ✓ na prikupljanje i rješavanje zamolbi, prigovora pristupnika
- ✓ na redoviti unos podataka za koje je nadležan Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u NISpVU bazu
- ✓ na unos uplata naknada za troškove polaganja ispita i praćenje tijekom uplata
- ✓ na ispis potvrda i svjedodžbi o položenim ispitima državne mature iz sustava
- ✓ na podjelu potvrda i svjedodžbi u Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja te slanje potvrda i svjedodžbi poštom pristupnicima koji su to zatražili.

Izvješće Odjela za organizaciju i provođenje ispita o poslovima pripreme i provedbe državne mature 2012./2013. je zaseban dokument koji se nalazi u privitku.

1.3.7. Istraživačko-razvojni odjel

Odjel aktivno djeluje od 2006. godine, a svrha mu je definirana općim aktima Centra. Odjel je provodio istraživanja u području osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja u svrhu unapređenja svih oblika vanjskoga vrednovanja koji bi u konačnici doveli do unapređenja kvalitete obrazovnih procesa. Odjel je razvio metodološki koncept izvještaja za nacionalne ispite koji su bili ishodište metodologije izvještavanja za ispite državne mature. Odjel je unaprijedio završne izvještaje i izvještaje za javnost za ispite državne mature koji su uključivali psihometrijsku analizu pojedinih zadataka i ispita kao cjeline. Svojim je djelovanjem Odjel omogućio Centru dobivanje članstva u europskim i međunarodnim institucijama koje provode vanjska vrednovanja:

- ✓ IEA – *International Association for the Evaluation of Educational Achievement*
- ✓ ALTE – *The Association of Language Testers in Europe*
- ✓ AEA Europe – *Association for Educational Assessment in Europe*.

U Odjelu se od 2010. godine provode tri važna međunarodna projekta:

- ✓ PRILS – *Progress in International Reading Literacy Study* (Međunarodno istraživanje razvoja čitalačke pismenosti)
- ✓ TIMSS – *Trends in International Mathematics and Science Study* (Međunarodno istraživanje trendova u znanju matematike i prirodoslovlja)
- ✓ ESLC – *European Survey on Language Competences* (Europsko istraživanje jezičnih kompetencija).

1.3.8. PISA centar Hrvatska

PISA centar Hrvatska je provedbena jedinica OECD-ovih (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) istraživanja za Republiku Hrvatsku. Tijekom 2013. godine uspješno je i kvalitetno realizirao sve planirane aktivnosti za četiri međunarodna projekta:

- ✓ PISA 2012
- ✓ PISA 2015
- ✓ TALIS 2013
- ✓ ICILS 2013.

Glavna istraživanja za TALIS i ICILS projekte, završna faza PISA 2012 ciklusa i pripremna faza za PISA 2015 ciklus realizirana su u skladu s međunarodno zadanim programskim aktivnostima i

rokovima. PISA centar Hrvatska je i ove godine od međunarodnog konzorcijuma zaduženog za provedbu i kontrolu PISA-e ocijenjen kao jedan od najboljih centara s obzirom na visoku kvalitetnu implementaciju PISA i TALIS projekta. Posebne su pohvale dobivene za kvalitetu prijevoda ispitnoga materijala, izuzetno visoke stope odaziva učenika i roditelja te visoke pouzdanosti koda unutar ICILS istraživanja.

2. Projekti

2.1. Razvoj završnih ispita

Ciljevi ovoga projekta su razviti model i postupke testiranja prema suvremenim pristupima ispitivanju znanja (uporaba modela Teorije odgovora na zadatak – *Item Response Theory*) u izradi i analizi testova te ispitati i procijeniti znanje učenika osmih razreda iz predmeta Hrvatski jezik, Engleski jezik, Povijest i Fizika.

Projekt je započeo 2011. godine kada su okupljene skupine za razvoj ispitane izrađene specifikacije ispita iz navedenih predmeta. U 2012. godini sve aktivnosti projekta bile su vezane uz pripremu ispitnih inačica za probno testiranje. Probno testiranje je provedeno u ožujku 2013. godine, a aktivnosti projekta bile su vezane uz pripremu i provedbu ispitivanja, analizu i obradu dobivenih podataka. U probnom ispitivanju sudjelovalo je 597 osnovnih škola iz cijele Hrvatske, a ispitivanje je provedeno na uzorku učenika osmih razreda. Nakon ispitivanja slijedile su obrade podataka i priprema paralelnih ispitnih inačica za glavno ispitivanje koje će se provesti u ožujku 2014. godine. U glavnom ispitivanju sudjelovat će 432 osnovne škole iz cijele Hrvatske. Projekt će završiti 2015. godine publiciranjem izvješća o rezultatima provedenih ispitivanja.

Zbog važnosti koje vanjsko vrednovanje ima za učenike, škole i obrazovni sustav u cjelini, nužno je kontinuirano unapređivati način ispitivanja učeničkog znanja. Zbog toga je Centar odlučio razviti model testiranja prema suvremenim pristupima ispitivanju znanja, čime će se proces vanjskoga vrednovanja dodatno poboljšati.

Cijeli je projekt pripremljen u suradnji s Eduardom Cascallarom iz konzultantske kuće *Assessment Group International*. Tijekom godine organizirano je šest konzultantskih sastanaka za psihometričare Centra koji su radili na analizama podataka u računalnom programu Parscale.

Za svaki pojedini predmet su oformljene stručne radne skupine koje su u 2013. godini sudjelovale u sadržajnoj provjeri i pripremi zadataka i ispitnih inačica za glavno ispitivanje te provjeri ključa za odgovore. Skupine iz hrvatskog i engleskog jezika pripremala su edukaciju i testiranje ocjenjivača zadataka otvorenog tipa.

Tablica 3. *Provedene aktivnosti projekta u 2013. godini*

AKTIVNOSTI	OPIS POJEDINIH AKTIVNOSTI	VRIJEME
organizacija i priprema probnog ispitivanja	priprema ispitnih materijala za tisak	siječanj – veljača 2013.
	tisak, pakiranje i otprema materijala u škole	veljača 2013.
	organizacija i priprema provedbe probnog ispitivanja u školama	siječanj – veljača 2013.
provedba probnog ispitivanja	provedba probnog ispitivanja u 597 osnovnih škola	4. – 8. 3. 2013.
povrat ispitnih materijala i priprema podataka za analize	povrat ispitnih kutija i razvrstavanje ispitnih materijala	ožujak 2013.
	skeniranje ispitnih materijala, OCR obrada rezultata, kontrola očitavanja	travanj – svibanj 2013.
	provjera spornih OCR očitavanja (višestruki izbor) i priprema podataka za analize	svibanj 2013.
preliminarne psihometrijske analize dobivenih podataka i slanje povratnih informacija učenicima	preliminarne psihometrijske analize podataka za davanje povratnih informacija učenicima	svibanj 2013.
	izrada izvještaja za učenike i priprema za tisak	svibanj – lipanj 2013.
	tisak, pakiranje i slanje povratnih informacija učenicima	lipanj 2013.
izrada ispitnih inačica za glavno ispitivanje	psihometrijske analize ispita iz hrvatskog i engleskog jezika, povijesti i fizike	srpanj 2013.
	izrada formi/ispitnih inačica za glavno ispitivanje	rujan – listopad 2013.
	predstavljanje rezultata probnog ispitivanja i izrade ispitnih inačica za glavno ispitivanje	listopad 2013.
	sadržajne provjere ispitnih inačica i finalizacija ispitnih inačica	do kraja listopada 2013.
priprema ispitnih materijala za tisak	priprema ispitnih materijala za tisak (prijelom, korektura, unos korekture)	studeni – prosinac 2013.
organizacija i priprema glavnog ispitivanja	uzorkovanje škola i učenika	do studenoga 2013.
	organizacija i priprema provedbe glavnog ispitivanja u školama	studeni – prosinac 2013.
priprema za ocjenjivanje kratkih sastavaka iz hrvatskog i engleskog jezika	priprema procedure za ocjenjivanje kratkih sastavaka	ožujak – travanj 2013.
	priprema za edukaciju ocjenjivača i njihovo testiranje	svibanj – rujan 2013.
provedene konzultacije i radionice s	analize prema Teoriji odgovora na zadatak	4. – 8. 2. 2013.
	analiza predtestiranih zadataka u računalnom programu Parscale	6. – 10. 5. 2013.

AKTIVNOSTI	OPIS POJEDINIH AKTIVNOSTI	VRIJEME
konzultantskom kućom Assessment Group International	analiza pretestiranih zadataka u računalnom programu Parscale	10. – 14. 6. 2013.
	izrada ispitnih formi za glavno ispitivanje	9. – 13. 9. 2013.
	validacija izrađenih ispitnih formi	21. – 25. 10. 2013.
	izvješćavanje o rezultatima nakon provedbe ispitivanja	2. – 6. 12. 2013.

2.2. Razvoj banke zadataka

Projekt Razvoj banke zadataka započeo je u siječnju 2012. godine s ciljem izrade aplikacijskog i baznog sustava podrške cjelokupnom procesu ispitivanja. To je prvi projekt Centra kroz koji je razvijen funkcionalni sustav prikupljanja i upravljanja zadatcima, a koji je testiran i primijenjen u projektu Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa.

Svako profesionalno vođeno ispitivanje znanja podrazumijeva niz predradnji, planiranja i organizacije, ne samo u pogledu izrade nacrtu ispita, prikupljanja zadataka i osiguranja standarda ispitivanja, već i u domeni komunikacije sa školama kao i fizičke izrade te distribucije ispita. Cijeli je proces usko povezan i sukcesivno uvjetovan te zahtjeva dobro organizaciju i praćenje. Jedinstveni informatički sustav koji bi olakšao praćenje i organizaciju te osigurao standardizaciju postupka ispitivanja te pohranu i povezanost informacija je nužno potreban za kvalitetno i učinkovito obavljanje primarne djelatnosti Centra. Upravljanje zadatcima preko jedinstvenog sistema donosi veliku uštedu u vremenu i troškovima prikupljana zadataka kao i standardizaciju svih ispita. Osim toga stvara se baza koja uz zadatke pohranjuje i niz dodatnih podataka koji su ključni za izradu niveliranih i međusobno usporedivih ispita te praćenje i vrednovanje samih zadataka.

U projektu je razvijen komunikacijski modul (KoM – aplikacija za komunikaciju sa školama) i modul za ocjenjivanje, kodiranje i unos (OKU). KoM modul se koristio i u projektu Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovne škole, a koristio se za provjeru podataka o školama i učenicima, finaliziranje uzorka učenika te za organizaciju ispitivanja u školi putem obrasca za organizaciju ispitivanja. Školama su preko modula bili dostupni svi potrebni dokumenti vezani uz pripremu i samu provedbu ispitivanja. OKU model je korišten za kontrolu automatskog očitavanja ispitnih zadataka (OCR – *Optical Character Recognition*). S obzirom na to da neka očitavanja nisu bila jednoznačna, javila se potreba za osmišljavanjem sustava koji bi kontrolirao takve slučajeve. Razvijen je i *reporting* modul (ReM) koji je osmišljen za kreiranje automatskih izvještaja za potrebe državne mature.

Interni sustava baza Centra (SuNce) omogućit će jednostavnije i neovisnije planiranje kao i izvedbu ispitivanja, ali i pohranu informacija i rezultata na način koji će osigurati upravljanje te kontrolirano i njihovo učinkovito daljnje korištenje.

2.3. Nacionalni ispiti iz Matematike u osmim razredima osnovne škole

Ciljevi ovoga projekta su:

- ✓ detaljno procijeniti razine matematičkih znanja, vještina i sposobnosti učenika pri završetku osmoga razreda osnovne škole
- ✓ utvrditi postojeće probleme kao i neke od općih i specifičnih faktora utjecaja na stjecanje znanja i razvoj vještina iz matematike tijekom osnovnoškolskog obrazovanja
- ✓ izraditi prijedlog kriterija potrebnih razina matematičkih znanja i vještina na završetku osnovnoškolskog obrazovanja
- ✓ izraditi prijedlog standarda procedura za organizaciju i provedbu nacionalnih ispita
- ✓ izraditi sadržajnu osnovu za banku matematičkih zadataka koja će se koristiti za buduća testiranja
- ✓ komunicirati rezultata projekta svim sudionicima obrazovnoga sustava te zainteresiranoj znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti.

Projekt Nacionalni ispiti iz Matematika u osmim razredima osnovne škole sveobuhvatan je projekt kojemu je cilj obuhvatiti ne samo trenutne razine znanja, vještina i sposobnosti učenika iz područja matematike na kraju osnovnoškolskog obrazovanja, već i utvrditi potencijalne probleme u usvajanju znanja i kompetencija iz matematike. Osim navedenog, kao ciljevi projekta postavljeni su i utvrđivanje faktora utjecaja na stjecanje znanja, vještina i sposobnosti iz matematike, uspostavljanje kriterija razine znanja, vještina i sposobnosti na kraju osnovnoškolskog obrazovanja iz matematike, uspostava procedura i standardizacija postupka u provedbi nacionalnih ispita kao i izrada banke baze zadataka.

Važna je odrednica ovoga projekta integriranje ispitivanja razine znanja, vještina i sposobnosti s istraživanjem potencijalnih problema u učenju matematike u osnovnoj školi. Samo utvrđivanje razine znanja, vještina i sposobnosti ne omogućuje uvid u procese njihova stjecanja te time ne ispunjava svoj puni potencijal u doprinosu obrazovnome procesu. Integracija oba pristupa može doprinijeti potpunijem uvidu u učenička postignuća kao i dati odgovore na neka bitna pitanja u procesu matematičkoga obrazovanja.

Projekt je podijeljen na četiri etape. Prve tri etape projekta sadrže sedam sadržajnih cjelina iz područja matematike. Četvrta etapa je posljednji dio projekta u kojem će se na temelju svih

prethodnih faza strukturirati cjelovit ispit za procjenu i praćenje razina matematičkih znanja, vještina i sposobnosti na kraju osnovnoškolskog obrazovanja.

U prve tri etape projekta nastojat će se utvrditi potencijalni problemi u stjecanju matematičkih znanja i vještina te razvoju sposobnosti kroz ispitivanje cijeloga spektra znanja i vještina iz određenoga područja od najnižih razina i jedinica znanja pojedinoga područja do najviših. Osim uvida u matematička znanja i sposobnosti učenika osmih razreda, prikupit će se i pretestirati veliki broj zadataka iz svih područja matematike. Temeljem dobivenih rezultata u četvrtoj će se fazi kreirati i provesti ispit znanja iz matematike.

Tablica 4. Sadržajne cjeline koje će se ispitati u sklopu projekta po etapama

ETAPE	SADRŽAJNE CJELINE	VRIJEME
1. etapa	brojevi	2011. godina
	algebra – bez koordinatnog sustava, grafičkog i tabličnog prikaza funkcije	
2. etapa	oblik i prostor – bez koordinatnog sustava i grafičkog prikaza funkcije	2012. godina
3. etapa	algebra – zapisi funkcije	2013. godina
	oblik i prostor – koordinatni sustav na pravcu i u ravnini	
	mjerjenje	
	podatci	
4. etapa	nacionalni ispit – cjelovit ispit za provjeru i praćenje dostignute razine matematičkih znanja, vještina i sposobnosti tijekom osnovnoškolskoga obrazovanja	2014. godina

U projektu sudjeluju matične i područne osnovne škole iz cijele Hrvatske. Uzorak u svakoj etapi nastoji obuhvatiti od 4 000 do 5 000 učenika osmih razreda osnovnih škola. Prilikom odabira uzorka vodilo se računa o ostalim projektima u Centru kako bi se najvećoj mogućoj mjeri izbjegle interferencije projekata i preopterećenje osnovnih škola zbog preklapanja uzorka.

Tijekom 2013. godine ostvareno je sljedeće:

- ✓ Provedena je treća etapa nacionalnog ispita iz matematike.
- ✓ Predtestirani su zadatci iz sadržajnih područja algebra, oblik i prostor, mjerjenje, podatci.
- ✓ Tijekom provedbe treće etape ostvarena je komunikacija sa školama te su dostavljenje povratne informacije pojedinačno učenicima koji su sudjelovali u ispitu u lipnju 2013. godine.
- ✓ Izrađen je uzorak za sveobuhvatni nacionalni ispit iz matematike u 2014. godini.
- ✓ Ostvarena je komunikacija sa školama vezano uz prijavu i organizaciju ispita u 2014. godini.
- ✓ Rezultati nacionalnih ispita iz 2013. godine obrađeni su na temelju 239 zadataka i 6 sidrišnih zadataka.

- ✓ U preliminarnoj obradi rezultati učenika su skalirani na skalu od 100 do 400 i korigirani su s obzirom na težinu ispitne knjižice.
- ✓ Skala rezultata podijeljena je u četiri razine procjene postignuća.

2.4. Nacionalni ispiti iz predmeta Zdravstvena njega u srednjoj školi

Odjel za promicanje kvalitete obrazovanja započeo je s aktivnostima na projektu Nacionalni ispiti iz predmeta Zdravstvena njega u srednjoj školi 2010. godine, a prvi ciklus nacionalnih ispita proveden je u travnju 2011. godine. Drugi ciklus je proveden u svibnju 2012. godine u 23 srednje škole na području Republike Hrvatske s programom medicinska sestra/medicinski tehničar. Treći ciklus je proveden 2013. godine i nastavak je planiranih aktivnosti iz 2012. godine.

Cilj ovoga projekta je procijeniti znanja i sposobnosti učenika iz uže definiranih programa, a dosadašnji rezultati ispita upućuju na prednosti i nedostatke ispitanih područja. Nacionalnim se ispitom ispituju sadržaji nastavnoga predmeta i međupredmetni sadržaji, a u sklopu ovoga projekta naglasak je na zdravstvenoj njezi, temeljnom predmetu struke medicinska sestra/medicinski tehničar.

U 2013. godini Povjerenstvo za izradu ispitnih materijala predmeta Zdravstvena njega dorađivalo je ispitni katalog, pohađalo edukaciju za izradu ispita, održavalo sastanke u Centru s koordinatoricom, izrađivalo zadatke za nacionalni ispit za šk. god. 2012./2013., sudjelovalo u pretestiranju i testiranju, ocjenjivanu dijela ispita i pisanju dijela izvještaja. Povjerenstvo je definiralo i područja ispitivanja za treći ciklus nacionalnoga ispita. Do sada je ispitano pet područja iz predmeta Zdravstvena njega, a za treći ciklus su unaprijed definirana sljedeća područja zdravstvene njege:

- ✓ njega infektološkog bolesnika
- ✓ žena u ginekologiji i porodništvu
- ✓ njega onkološkog bolesnika
- ✓ njega psihijatrijskog bolesnika
- ✓ njega starijih osoba.

Kroz tri ciklusa nacionalnoga ispita obuhvaćene su opće i specijalne njega prema nastavnom planu i programu predmeta Zdravstvena njega. Nakon provedbe nacionalnog ispita rezultat ispita prezentirani su ravnateljima svih srednjih škola koje su sudjelovali u provedbi. U planu i pripremi je glavno ispitivanje koje po svom sadržaju treba biti sveobuhvatno te će uključiti sva

ispitana područja te odabrane zadatke za glavno ispitivanje koje će se provesti u travnju 2014. godine.

2.5. Vanjsko vrednovanje provedbe kurikuluma Zdravstvenoga odgoja

Za potrebe ovoga projekta imenovano je Povjerenstvo koje čini osam nezavisnih stručnjaka iz sva četiri modularna područja Kurikuluma zdravstvenoga odgoja u srednjim i osnovnim školama. Temeljna zadaća ovoga Povjerenstva jest praćenje vanjskoga vrednovanja eksperimentalne provedbe Kurikuluma zdravstvenog odgoja u osnovnim i srednjim školama u 2012./2013. i 2013./2014. školskoj godini te izrada izvještaja i preporuka. Oformljene su i dvije stručne radne skupine za osnovnu i srednju školu koje su izrađivale ispitne materijale. Stručne radne skupine su prije početka rada prošli edukaciju o izradi ispitnih materijala na kojoj je bila predstavljena metodologija vanjskog vrednovanja eksperimentalne provedbe Kurikuluma ZO. Održano je i predavanje o postupcima i osiguranju kvalitete u izradi ispitnih zadataka i ispita te radionica izrade zadataka na zadane ishode Kurikuluma ZO. Održani su i sastanci sa stručnjacima skupine autora Kurikuluma ZO, a koju čine djelatnici AZOO-a i vanjski suradnici, s ciljem što bolje razumijevanja obrazovnih ishoda propisanih Kurikulumom.

U prvoj (probnoj) godini osmišljeni su i predtestirani sljedeći mjerni instrumenti:

- ✓ ispiti zdravstvenoga odgoja za treći, peti i sedmi razred osnovne škole te prvi i treći razred srednje škole (tri ispitne inačice za svaki ciljani razred)
- ✓ upitnici za učenike osnovne škole – različite inačice za učenike trećih, petih i sedmih razreda
- ✓ upitnici za učenike srednje škole – jednake inačice za učenike prvih i trećih razreda
- ✓ upitnici za učitelje/nastavnike – jednake inačice za osnovnu i srednju školu
- ✓ upitnici za roditelje/skrbnike – jednake inačice za osnovnu i srednju školu
- ✓ Upitnik o stanju zabrinutosti (*Stage of Concern Qustionnaire*) u školama studijama slučaja (N=8) za sve učitelje/nastavnike.

U projektu su korištene i sljedeće kvalitativne metode istraživanja:

- ✓ odabir i analiza slučaja (*case study*) u poduzorku od osam škola
- ✓ grupni intervjui s djelatnicima škola: učitelji/nastavnici, stručni suradnici, ravnatelji
- ✓ grupni intervjui s učenicima ciljanih razreda
- ✓ strukturirano opažanje nastave u ciljanim razredima.

Ispitivanje je provedeno u svibnju 2013. godine, a nakon povratka materijala i unosa podataka napravljene su analize temeljem kojih je napravljeno Preliminarno izvješće o vanjskom vrednovanju prve godine provedbe Kurikuluma zdravstvenog odgoja – školska godina 2012./2013. s izloženim prvim rezultatima i zaključcima. Izvješće je predano Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta.

U skladu s odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske od 22. svibnja 2013. godine o ukidanju provedbe Kurikuluma zdravstvenog odgoja zbog proceduralnih pogreški pri njegovu uvođenju, daljnje aktivnosti vanjskoga vrednovanja su nastavljene tek s novom školskom godinom. Zbog toga je u rujnu 2013. godine započela dorada i konstrukcija instrumenta za glavno početno ispitivanje i komunikacija s osnovnim i srednjim školama odabranim za drugu provedbu vanjskoga vrednovanja. Početno glavno ispitivanje je provedeno u studenome 2013. godine, a po povratku ispitnih materijala iz škola Centar je započeo proces njihova raspakiravanja, razvrstavanja i numeriranja.

2.6. Vanjsko vrednovanje eksperimentalne provedbe građanskoga odgoja i obrazovanja

Krajem 2012. godine za ispunjavanje planiranih zadaća ovoga projekta imenovana su dva ključna tijela Povjerenstvo i Radna grupa za praćenje vanjskoga vrednovanje eksperimentalne provedbe Kurikuluma građanskoga odgoja i obrazovanja u dvanaest osnovnih i srednjih škola u 2012./2013. i 2013./2014. školskoj godini. Cilj ovoga projekta je razviti metodologiju i instrumente za kontinuirano praćenje provedbe građanskoga odgoja i obrazovanja u osnovnim i srednjim školama. Za potrebe ovoga projekta osmišljeni su anketni upitnici za učenike i anketni upitnici za nastavnike. U kvalitativnom dijelu su provedeni grupni intervjui s učenicima i nastavnicima te individualni intervjui s ravnateljima škola.

U svim istraživačkim materijalima prikupljeni su podatci o informiranosti sudionika o ključnim temama građanskog odgoja i obrazovanja, njihovim stavovima prema tim ključnim temama kao i stavovima o nastavi građanskoga odgoja i obrazovanja. Provedbu terenskoga dijela istraživanja u 12 odabranih osnovnih škola u najvećem su dijelu organizirali i iznijeli nositelji projekta (Agencija za odgoj i obrazovanje i Mreža mladih Hrvatske). Centar je projektu imao savjetodavnu ulogu pri izradi i provedbi metodološkog okvira istraživanja te kontinuiranu podršku Istraživačko-obrazovnom centru za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Centar je također pružao sustavnu podršku i logističku pomoć u svih projektnim etapama za oba nositelja projekta.

2.7. Poligonsko vježbanje u osnovnim školama

Pilot-projekt Poligonsko vježbanje u osnovnim školama je proveden tijekom školske godine 2012./2013. u deset osnovnih škola u središnjoj i istočnoj Hrvatskoj. Poligone za vježbanje su školama darovali Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), Hrvatski olimpijski odbor (HOO) u Hrvatska olimpijska akademija (HOA) kako bi se utvrdila njihova učinkovitost glede povećanja tjelesne aktivnosti najmlađih uzrasta učenika (od prvog do četvrtog razreda). Aktivnostima se u sklopu tada već provedenog vanjskog vrednovanja prve godine provedbe eksperimentalnog Kurikuluma zdravstvenog odgoja (1. modul: Živjeti zdravo), pridružio i Nacionalni centar. Praćenje i vrednovanje pilot-projekta Poligonsko vježbanje u osnovnim školama osmislio je i proveo međuinstitucionalni tim stručnjaka (AZOO, HOO, HOA, HZJZ i NCVVO) od ožujka do lipnja 2013. godine.

Tijekom prvoga posjeta školama (svibanj 2013. godine) članovi istraživačkoga tima nenajavljeno su posjetili osnovne škole koje su primile poligone za vježbanje kako bi dobili uvid u načine i moguće probleme s uporabom poligona za vježbanje. Tom je prilikom provedeno opažanje uporabe poligona za vježbanje i intervjui s djelatnicima (najčešće ravnateljima). Tom su prilikom ravnateljima dostavljeni i upitnici za ravnatelje za koje su zamoljeni da ih ispune do idućeg sastanka u Zagrebu. Na ovom su sastanku ravnatelji preuzeli upitnike za učitelje za koje je dogovoreno da će biti samostalno ispunjeni i prikupljeni do drugog posjeta istraživačkoga tima školama u lipnju. U drugom su se posjetu (lipanj 2013. godine) članovi istraživačkoga tima podijelili u dvije skupine i proveli terensko anketiranje učenika od 1. do 4. razreda koji su se ove školske godine koristili poligonima za vježbanje.

Tijekom drugog posjeta prikupljeno je 2 121 upitnika za učenike i 124 upitnika za učitelje. Unos podataka organiziran je u Centru tijekom lipnja, a preliminarno izvješće poslano je projektnim partnerima (HZJZ, HOA i AZOO) 15. srpnja 2013. godine.

Predstavnici HZJZ-a su predali izvješće MZOS-u kako bi se donijele daljnje odluke o korištenju poligona za vježbanje u osnovnim školama. Početak novoga ciklusa vanjskoga vrednovanja poligona koji se planiraju donirati osnovnim školama bez dvorane planiran je u listopadu 2014. godine, tj. u školskoj godini 2014./2015.

2.8. Zastupljenost poduzetničkih sadržaja u programima srednjih škola

Cilj je ovoga projekta provedba vanjskoga vrednovanja poduzetničkih kompetencija na izlasku iz primarnoga i sekundarnog obrazovanja te razvoj ispitnih materijala za kontinuirano praćenje međupredmetne teme poduzetništva koja ima potencijal postati obvezni program i/ili predmet.

Na završnoj konferenciji prvog ciklusa projekta (u Centru, u studenom 2012.) grupa prisutnih sudionika izrazila je zainteresiranost za uključenje u analizu prikupljenih podataka te, u skladu s time, i nastavak istraživačkih aktivnosti. To se posebno odnosi na Agenciju za strukovno obrazovanje, Hrvatsku gospodarsku komoru, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatsku udrugu poslodavaca, SEECEL, ali i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta te Ministarstvo poduzetništva i obrta. Temeljem toga djelatnici OG Zrinski su tijekom 2013. godine održali niz preliminarne sastanaka u cilju uspostavljanja suradnje i o njima izvijestili Centar. Osnovni cilj ove međuinstitucionalne suradnje je objava detaljnog izvješća o prethodno prikupljenim podatcima te izrade smjernica i preporuka. Daljnja suradnja tijekom 2013. godine ipak nije ostvarena uslijed nepovoljnih tehničko-financijskih okolnosti u Centru.

2.9. Izrada standardiziranoga testa pri upisu u prvi razred osnovne škole za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik

Prema Odluci Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (KLASA: 080-01/11-03/00238, URBROJ: 437/1-13-1) za izradu i provedbu standardiziranoga testa iz hrvatskoga jezika za djecu koja ne znaju ili nedovoljno znaju hrvatski jezik Nacionalni centar je započeo s izradom prvoga testa u suradnji sa stručnjacima iz ovoga područja. Povjerenstvo je nakon imenovanja započelo s izradom zadataka koji su probno testirani u lipnju 2013. godine s djecom predškolske dobi i učenicima prvoga razreda osnovne škole. Rezultati su analizirani u Odsjeku za psihometriju te je u suradnji s Povjerenstvom izrađen službeni izvještaj o projektu koji je dostavljen nadležnome Ministarstvu.

Tablica 5. *Rezultati projekta u 2013. godini*

REZULTATI PROJEKTA U 2013. GODINI	
–	izrađeno 160 zadataka za test i upute za provedbu ispita
–	educirani studenti Učiteljskoga fakulteta za provedbu ispita
–	proveden ispit u šest škola i dva dječja vrtića uz sudjelovanje 280 djece
–	izrađeno Završno izvješće Povjerenstva za izradu standardiziranoga testa pri upisu u prvi razred osnovne škole za djecu koja ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik
–	Završno izvješće poslano elektroničkom poštom Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta (studen 2013. godine)

2.10. Samovrednovanje ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Cilj je projekta sustavno praćenje i osiguranje kvalitete rada ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja. Projekt samovrednovanja je proces sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada ustanove. Uloga Centra je podrška ustanovama u procesu samovrednovanja kroz pružanje teorijsko-metodološkog okvira za samovrednovanje, podršku u prikupljanju i analizi podataka za uvid u trenutno stanje i edukaciju Timova za kvalitetu.

Centar od 2010. godine radi na izradi i implementaciji procesa samovrednovanja na razini ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja. Instrumenti i metodologija samovrednovanja je izrađena kroz rad Povjerenstva za razvoj metodologije i instrumenata za praćenje kvalitete rada ustanova ranoga i predškolskog odgoja.

Pilot-projekt je započeo u rujnu 2011. godine. Ustanove su kroz pedagošku godinu 2011./2012. osnovale Timove za kvalitetu, provele upitnike, interpretirale podatke i izradile izvješća o samovrednovanju. Pedagoške godine 2012./2013. ustanove iz pilot-projekta radile su na realizaciji razvojnih planova. U lipnju 2013. godine ustanove iz pilot-projekta su popunile i poslale Izvješće o realizaciji razvojnoga plana za ped. god. 2012./2013. te izradile Razvojni plan za ped. god. 2013./2014.

Provedba projekta na nacionalnoj razini je započela u rujnu 2012. godine kada su se u projekt uključile 73 ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja. Prijavljivanje ustanova u projekt nastavilo se i u prosincu 2012. godine. Ukupno sto ustanova je uspješno završilo s provedbom upitnika te se time započelo s procesom samovrednovanja.

Od pilot-projekta iz 2011. godine projekt samovrednovanja ustanova ranoga i predškolskog odgoja uveden je na nacionalnoj razini pedagoške godine 2012./2013. i kontinuirano traje.

Tablica 6. *Rezultati projekta u 2013. godini*

REZULTATI PROJEKTA U 2013. GODINI
– kroz tri ciklusa u projekt samovrednovanja uključeno je 135 dječjih vrtića
– osigurana metodologija i materijali u procesu samovrednovanja dječjih vrtića
– kontinuirana podrška Timova za kvalitetu i dječjim vrtićima u procesu samovrednovanja
– stručno usavršavanje Timova za kvalitetu u procesu samovrednovanja
– analiza ispunjenih materijala dječjih vrtića te dostavljene povratne informacije
– prijevod Priručnika za samovrednovanje na engleski jezik
– ostvarena međunarodna suradnja u području osiguranja kvalitete ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
– povećanje broja ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvaćenih procesom samovrednovanja
– unapređenje kvalitete rada ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja te sustava u cjelini

2.11. Samovrednovanje osnovnih škola

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja od školske godine 2008./2009. sustavno provodi projekt Samovrednovanja osnovnih škola na nacionalnoj razini. U školskoj godini 2011./2012. prikupljene su povratne informacije škola o uspješnosti realizacije razvojnih ciljeva postavljenih unutar školskih razvojnih planova te o napretku u kvaliteti rada škole u protekle dvije godine. Održane su edukacije Timova za kvalitetu škola koje su se tek uključile u projekt te onih škola koje sustavno rade na unapređenju kvalitete rada od početka projekta Samovrednovanje osnovnih škola. U 2013. godini prikupljeni podatci su analizirani te su pripremljene i poslane povratne informacije o provedbi procesa samovrednovanja na razini svake pojedine škole u projektu.

U 2013. godini analizirane su povratne informacije škola o napretku u kvaliteti rada u protekle dvije godine, odnosno analizirani su podatci prikupljeni kroz ukupno 575 Izvješća o samovrednovanju škola u školskoj godini 2011./2012. Kroz Izvješće o samovrednovanju škole su se osvrnule na napredak u predloženim područjima kvalitete, izradile su KREDA analizu i školski razvojni plan kao jednogodišnju strategiju unapređenja kvalitete rada škole. Nadalje, analizirano je ukupno 539 Izvješća o realizaciji školskog razvojnog plana, prikupljenih u školskoj godini 2011./2012. koja obuhvaćaju podatke o školi i školskom Timu za kvalitetu, stupnju

realizacije ciljeva unutar prioriternih područja unapređenja postavljenih u školskome razvojnome planu, uzrocima djelomične odnosno nepotpune realizacije prioriternih područja, o prioriternim područjima unapređenja koje je škola uspješno realizirala te o iskustvu sudjelovanja u projektu Samovrednovanja osnovnih škola uz prijedloge za unapređenje procesa. Navedeni podatci i analize pridruženi su onima prikupljenima u prvoj godini provedbe procesa samovrednovanja (ukupno 682 Izvješća o samovrednovanju prikupljena u školskoj godini 2008./2009.). Temeljem analiza pripremljeno je ukupno 756 povratnih informacija koje su poslana školama u projektu Samovrednovanja. Povratna informacija sadrži osvrt na elemente svih pristiglih izvješća pojedine škole te smjernice za unapređenje kvalitete rada.

U 2013. godini zabilježen je veći broj upita škola (upućen telefonskim odnosno elektroničkim putem) vezanih uz pojedine elemente procesa samovrednovanja kao primjerice rad Tima za kvalitetu, korištenje dostupnih obrazaca i alata, izrada školskog razvojnog plana te plan aktivnosti na projektu. Škole ukazuju na potrebu za dodatnom podrškom u procesu samovrednovanja u smislu stručnog usavršavanja Timova za kvalitetu, Priručnika za samovrednovanje te primjera dobre prakse.

S ciljem diseminacije rezultata prikupljenih kroz proces samovrednovanja te dodatne podrške školama u procesu samovrednovanja u 2013. godini izrađen je prijedlog strukture Priručnika te je predložen sastav Povjerenstva za izradu Priručnika.

Sukladno strukturi Priručnika, a s ciljem pripreme empirijske podloge Priručnika za samovrednovanja osnovnih škola, izrađene su baze i plan analiza podataka osnovnih škola, prikupljenih kroz Izvješća o samovrednovanju (od 2009. do 2012. godine) te je započet unos podataka.

Tablica 7. Rezultati projekta u 2013. godini

REZULTATI PROJEKTA U 2013. GODINI
– ostvarena suradnja s osnovnim školama u području osiguranja kvalitete
– pružena podrška osnovnim školama u procesu samovrednovanja
– uključeno 90% osnovnih škola u proces samovrednovanja
– ostvaren individualni pristup školi u analizi i pismenom izvještavanju povratnih informacija
– izrađene baze i odrađene pripremne faze u planiranju Priručnika za samovrednovanje

2.12. Samovrednovanje srednjih škola

Projekt Samovrednovanje srednjih škola započeo je odmah po uvođenju vanjskoga vrednovanja u obrazovni sustav Republike Hrvatske. Nakon prvih nacionalnih ispita 2006.

godine školama su dostavljeni materijali za samovrednovanje škola čime je započeo projekt te je uz pomoć suradnika mreže podrške samovrednovanju škola prvo realiziran u obliku pilot-projekta, a zatim je proširen na nacionalnu razinu. Projekt je kontinuirano trajao do 2013. godine, a upućena je i zamolba nadležnome Ministarstvu za nastavkom provedbe u školskoj godini 2013./2014.

Specifični ciljevi ovoga projekta su:

- ✓ poticati škole na samovrednovanje uz pomoć ili bez suradnika mreže podrške samovrednovanju škola
- ✓ pružiti školama potrebne edukacije iz područja vanjskoga vrednovanja i samovrednovanja
- ✓ razvijati suradničku mrežu podrške školama na području cijele Republike Hrvatske te poticati razvoj lokalne mrežne podrške
- ✓ pružati edukaciju i stručno usavršavanje suradnicima mreže podrške u području samovrednovanja škola, osiguranja kvalitete te razvoja potrebnih kompetencija
- ✓ organizirati sastanke sa školama i suradnicima mreže u vidu razmjene iskustava vezano uz proces samovrednovanja
- ✓ razvijati popratne materijale (obraci, upitnici ...) koje će škole koristiti u procesu samovrednovanja.

Centar je i u školskoj godini 2012./2013. pružao srednjim školama podršku u provođenju procesa samovrednovanja i to na dva načina: uz pomoć suradnika mreže podrške samovrednovanju škola ili samostalno.

U nastojanju da se pomogne školama u njihovu procesu razvoja te da se podrže školski Timovi za kvalitetu pokrenuta je mreže kolegijalne podrške po uzoru na zapadnoeuropska iskustva. Ovu mrežu čine motivirani prosvjetni djelatnici koji dobro poznaju opće funkcioniranje škola i razumiju smisao i važnost unapređenja kvalitete škola, a bira ih i imenuje Centar temeljem javnoga natječaja.

Škole koje provode samovrednovanje uz pomoć suradnika mreže podrške samovrednovanju škola prijavile su se Centru, dale prijedlog oko izbora suradnika mreže te im je Centar dodijelio njihovog suradnika mreže. Škole kojima je dodijeljen njihov suradnik mreže su do 15. siječnja 2013. godine ispunile opći obrazac o samovrednovanju, dostavile ga Centru te po potrebi prosljedile i svom suradniku mreže. Nadalje, škole su imale dva sastanka s odabranim suradnikom mreže te su nakon svakog sastanka ispunile Obrazac školskih Timova za kvalitetu o 1./2. posjetu suradnika mreže i dostavile ga Centru.

Škole koje samostalno provode proces samovrednovanja do datuma koji je naveden u hodogramu aktivnosti ispunile su Obrazac o samovrednovanju, poslale ga u Centar te

samostalno pratile provedbu svih aktivnosti koje su navedene u školskom razvojnom planu obrasca. Centar je školama poslao povratne informacije o njihovom izvješću o samovrednovanju. Ukupan broj prijavljenih škola u projektu Samovrednovanje srednjih škola mijenja se iz godine u godinu. U školskoj godini 2012./2013. prijavilo se ukupno 95 škola od čega su 62 srednje škole odabrale svog suradnika mreže, a 33 škole su odlučile provoditi samovrednovanje samostalno uz komunikaciju i podršku iz Centra. Od škola koje provode samovrednovanje uz podršku suradnika mreže 40 je škola koje su do sada bar u jednoj školskoj godini već imale takav oblik suradnje, a 32 je srednjih škola koje su po prvi puta odabrale svog suradnika mreže. U školskoj godini 2012./2013. dogodio se značajan pomak u prijavljivanju škola gimnazijskih programa. Od ukupnog broja prijavljenih škola, 30 njih provode gimnazijske programe, što je za 50% više u odnosu na prošlu školsku godinu. I dalje je u ukupnom udjelu prijavljenih škola veći udio strukovnih škola u odnosu na gimnazije.

Tijekom 2013. godine obrađena su i u bazu unesena sva pristigla izvješća o samovrednovanju za školsku godinu 2012./2013. i to prema poglavljima obrasca Osvrt na rezultate vanjskog vrednovanja – državna matura 2012. (ljetni rok) iz hrvatskog jezika, matematike i engleskog jezika; Prioritetna područja (svih devet); Napredak škole te su iz Školskog razvojnog plana upisana prioritetna područja i razvojni ciljevi. Upisana su i izvješća o prvome posjetu suradnika mreže školama i izvješća školskih Timova za kvalitetu o prvome posjetu. Također se planira urediti baza podataka o drugom posjetu suradnika mreže školama kao i izvješća školskih Timova za kvalitetu o drugom posjetu suradnika mreže. Ova će baza poslužiti bržoj obradi podataka i analizi koja će se raditi u 2014. godini.

U sklopu projekta Samovrednovanje srednjih škola Centar je organizirao stručno usavršavanje suradnika mreže podrške samovrednovanju škola s temom Suradničko učenje i samoregulacija učenja. Edukacija je održana 18. i 19. 2. 2013. (za prvu skupinu prijavljenih suradnika mreže) te je ponovljena 17. i 18. 9. 2013. za drugu skupinu suradnika mreže.

Stručno usavršavanje se temeljilo prvenstveno na iskazanom interesu suradnika mreže za dodatnim produbljivanjem i jačanjem njihovih interpersonalnih vještina potrebnih za pružanje učinkovite savjetodavne podrške Timovima za kvalitetu srednjih škola. Na edukaciji je sudjelovalo ukupno 23 suradnika mreže u veljači 2013. i deset suradnika mreže na edukaciji u rujnu 2013. godine.

Tablica 8. Rezultati projekta u 2013. godini

REZULTATI PROJEKTA U 2013. GODINI
– nastavljena dugogodišnja suradnja sa srednjim školama u području osiguranja kvalitete
– ostvarena edukacija suradnika mreže podrške samovrednovanju škola (veljača i rujan)
– pružanje kontinuirane podrške srednjim školama u procesu samovrednovanja
– pružanje podrške srednjim školama u suradnji sa suradnicima mreže podrške samovrednovanju

REZULTATI PROJEKTA U 2013. GODINI	
–	ostvaren individualni pristup srednjim školama koje sudjeluju u projektu bez suradnika mreže
–	ostvarena analiza izvještaja i priprema povratnih informacija za škole bez suradnika mreže
–	izrađene baze i odrađene pripremne faze za daljnju analizu izvještaja školskih Timova za kvalitetu
–	dovršene publikacije Samovrednovanje srednjih škola – pogled na kvalitetu iznutra te brošura Primjeri dobre prakse koji su predani za tisak

2.13. Kvalitativna analiza ispita državne mature iz Geografije 2010. – 2012.

Analiza rezultata ispita državne mature iz Geografije provodi se s ciljem doprinosa unapređenja ispitnih materijala, transparentnosti i dostupnosti informacija o postignućima pristupnika na ispitima vanjskoga vrednovanja te razvoju efikasnijih koncepata i strategija učenja i poučavanja geografskih sadržaja.

Specifični ciljevi ovoga projekta su:

- ✓ pregled discipline geografije koji će poslužiti kao polazište u analizama Nastavnih planova i programa i usporedbama sa sadržajima ispitanim testovima državne mature
- ✓ bolji uvid u ostvarena obrazovna postignuća učenika koja su ispitana testom državne mature iz izbornog predmeta Geografija 2010., 2011. i 2012. godine
- ✓ vrednovati ispit državne mature iz perspektive predmetne ekspertne skupine prema specifičnim naputcima
- ✓ izraditi komparativnu analizu rezultata ispita državne mature prema različitim dimenzijama proučavanja (npr. tip škole i različiti srednjoškolski programi pristupnikab...) i demografskim obilježjima pristupnika
- ✓ na temelju analize netočnih učeničkih odgovora sugerirati izmjene u poučavanju nastavnoga predmeta Geografije
- ✓ ispitati povezanost rezultata u zadatcima različitih domena s ukupnim učinkom na ispitu.

Struktura pristupnika na državnoj maturi iz Geografije za razdoblje od 2010. do 2012. godine istražena je prema broju, spolu, regionalnoj pripadnosti, vrsti završene srednje škole i obrazovnih programa te prema ocjenama iz Geografije u srednjoj školi. Analiza pristupnika ispitima državne mature iz Geografije od 2010. do 2012. godine napravljena je prema kriteriju redovnih pristupnika koji su te godine završili srednjoškolsko školovanje u Republici Hrvatskoj i izvanrednih pristupnika koji su završili školovanje izvan Republike Hrvatske ili su ranijih godina

završili svoje školovanje. Redovni pristupnici koji su te godine završili srednjoškolsko obrazovanje u Republici Hrvatskoj analizirani su prema vrsti škola (gimnazije i strukovne škole) i obrazovnim programima (npr. opća gimnazija, prirodoslovno-matematička gimnazija, ekonomist, hotelijersko-turistički tehničar ...). Struktura pristupnika državnoj maturi iz Geografije 2010. – 2012. prema regijama prikazana je kroz podjelu Hrvatske na tri regije (Sjeverozapadna, Panonska i Jadranska Hrvatska). Ovakva je regionalna podjela izabrana zbog zadovoljavajućeg broja pristupnika u svakoj regiji s obzirom na mogućnost analize gdje bi podjela na veći broj regija rezultirala premalim brojem pristupnika u pojedinim regijama i u pojedinim godinama. Analizirana struktura primijenjenih testova na državnoj maturi iz Geografije za sve tri godine provedbe uključuje: osvrt na broj ispitnih zadataka i maksimalni broj bodova koje su pristupnici mogli ostvariti; podjelu ispitnih čestica prema vrstama zadataka; analizu zadataka prema razinama kognitivnih procesa i analizu zadataka prema područjima ispitivanja geografije. Rezultati pristupnika u testovima državne mature iz Geografije analizirani su prema specifičnim obilježjima pristupnika i specifičnim obilježjima testova za sve tri godine provedbe. Podatci za te analize odnose se na redovne pristupnike obzirom da su dostupni podatci kako o samim pristupnicima tako i o njihovom srednjoškolskom obrazovanju. Analize su provedene prema vrsti škola: gimnazije i strukovne škole te prema obrazovnim programima koje škole provode. Gimnazijski programi uglavnom čine homogenu skupinu izjednačenu po Nastavnom planu i programu Geografije dok su pristupnici koji su završili neki od obrazovnih programa u strukovnim školama heterogeni kako po programu, tako i po broju sati Geografije tijekom srednjoškolskog obrazovanja. Stoga su te dvije skupine pristupnika odvojene i tako tretirane u daljnjim obradama i tumačenjima rezultata. Detaljna interpretacija rezultata za zadatke pojedinih područja ispitivanja prikazuje se temeljem analize testova svih pristupnika. Analizirano je 1124 testova iz 2010. godine, 655 testova iz 2011. godine i 582 testova iz 2012. godine. Sadržajna analiza rezultata pojedinih ispitnih zadataka koji su primijenjeni u testovima državne mature iz Geografije vrijedan je pokazatelj znanja pristupnika, ali je i vrijedan izvor informacija u čemu pristupnici griješe i koje su njihove najčešće pogreške. U testovima su primijenjeni zadatci otvorenog i zatvorenog tipa, a kvalitativna analiza rađena je za zadatke otvorenog tipa. Odgovori u svakom zadatku otvorenog tipa razvrstani su u tri kategorije: točan odgovor, netočan odgovor i bez odgovora. Svi netočni odgovori kvantificirani su i klasificirani u kategorije odgovora kako bi se dobio što bolji uvid u odnose pogrešaka pristupnika maturi iz Geografije. Temeljem izdvojenih i prikazanih primjera izrečene su sugestije za učenje i poučavanje istih/sličnih nastavnih sadržaja s ciljem boljih postignuća pristupnika u budućim testovima državne mature u izbornom dijelu mature iz Geografije.

U radu su primijenjene kvantitativne metode, analiza sadržaja te komparativna i prostorna analiza. U statističkim analizama i obradama podatka korištene su parametrijske i neparametrijske statističke metode.

Tablica 9. *Pregled aktivnosti, suradnici i vremenik projekta tijekom 2013. godine*

AKTIVNOSTI	OSOBE KOJE SU SUDJELOVALE	VREMENIK
rad s radnom skupinom (Povjerenstvom)	B. Vranković Povjerenstvo	listopad 2012. – siječanj 2013.
vrednovanje ispitnih zadataka iz testa 2012. iz perspektive članova Povjerenstva prema specifičnim naputcima	B. Vranković Povjerenstvo	siječanj 2013.
analiza unesenih odgovora (otvoreni tip pitanja) iz provedenog testa iz geografije 2012. u Excel program	B. Vranković (predala bazu) Z. Žitnik (statistički podatci)	veljača 2013.
kategorizacija i kodiranje otvorenog tipa pitanja; dm 2012.	B. Vranković Povjerenstvo	siječanj 2013.
izrada konačnih tablica specifikacije ispita državne mature iz geografije 2010., 2011. i 2012.	B. Vranković	siječanj 2013.
interpretacija rezultata državne mature iz geografije 2012. i smjernice za poučavanje nastavnih sadržaja obuhvaćenih ovim ispitivanjem	B. Vranković Z. Žitnik (statistički podatci) Povjerenstvo	veljača, ožujak, travanj 2013.
statistička obrada podataka i rezultati projekta	Z. Žitnik	siječanj – srpanj 2013.
prezentacija dijela rezultata Povjerenstvu	Povjerenstvo B. Vranković	kolovoz 2013.
pisanje publikacije o rezultatima projekta i objedinjavanje prijašnjih rezultata	B. Vranković R. Vuk	kolovoz – prosinac 2013.
tisak, objava i prezentacija dobivenih rezultata	Centar; recenzenti	prosina 2013. – siječanj 2014.

2.14. Ispitivanje pisanja: jezična obilježja pisanoga rada iz Hrvatskoga jezika na kraju srednje škole

Cilj ovoga projekta je uspostaviti i utvrditi univerzalni model za objektivno ocjenjivanje pisanoga rada iz hrvatskoga jezika koji se može primijeniti u ocjenjivanju različitih vrsta pisanih radova kao dopuna ostalim kriterijima ocjenjivanja.

Analiziran je uzorak pisanih radova učenika. Uzorak pisanih radova analiziran je obzirom na 23 varijable relevantne za školski tekst i proces pisanja u osnovnoj školi. Te su nezavisne varijable uspoređene s varijablama koje reprezentiraju jezična obrazovna postignuća učenika. Rezultatima ove analize utvrđena je statistički značajna visoka povezanost između nekih sadržajnih, strukturnih i jezičnih obilježja teksta i ostalih postignuća učenika kao što je ocjena iz hrvatskoga jezika i opći uspjeh na kraju sedmoga razreda. Predviđeno je da se u 2012. godini provjeri objektivnost i pouzdanost modela na drugim vrstama tekstova i na većem broju ocjenjivanja istoga pisanoga rada. U skladu s tim ciljem za daljnju analizu odabrana su dva zadatka iz hrvatskoga jezika. Prvi je zadatak primijenjen u nacionalnom ispitu Eksperimentalnoga vanjskog vrednovanja obrazovnih postignuća učenika osnovnih škola u osmom razredu (NI-OŠ-HJ-2007-8r), drugi je esejski zadatak više razine ispita državne mature iz hrvatskoga jezika (DM-SŠ-HJ-DoA-2010.). Nacrtom istraživanja predviđeno je da pet ocjenjivača ocijeni isti uzorak pisanih radova, što se odnosi na oba uzorka, kako bi se ispitala pouzdanost i objektivnost prethodno uspostavljanog modela.

U 2013. godini poduzete su sljedeće aktivnosti:

- ✓ kodirano 500 školskih eseja s državne mature DM-SŠ-HJ-DOA-2010 (aplikacija OKU)
- ✓ praćeni ocjenjivači koji ocjenjuju uzorak eseja s državne mature (DM-SŠ-HJ-DOA-2010)
- ✓ četiri ocjenjivača kodirala su uzorak (500 eseja) DM-SŠ-HJ-DOA-2010
- ✓ skeniran uzorak učeničkih radova (500 eseja) iz osnovne škole (NI_OŠ_HJ_2007)
- ✓ napisan uvodni dio izvještaja projekta
- ✓ organizirana matrica podataka
- ✓ određene su adekvatne konverzije sirovih podataka prema ciljevima ispitivanja
- ✓ napravljene su preliminarne obrade rezultata i verifikacija konverzija

- ✓ do kraja 2013. godine planirane su finalne obrade, provjera i verifikacija prethodno dobivenog modela te izrada korekcije modela prema vrsti teksta.

Aktivnosti koje predstoje u trećoj fazi projekta:

- ✓ unošenje skeniranoga uzorka NI_OŠ_HJ_2007 u aplikaciju OKU
- ✓ kodiranje uzorka radova osnovne škole
- ✓ sređivanje matrica, analiza i tumačenje rezultata
- ✓ povezivanje i tumačenje rezultata svih triju faza istraživanja s obzirom na postavljeni cilj.

2.15. Konceptualni okvir za ispitivanje Hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi

Cilj je ovoga projekta izraditi dokument Konceptualnoga okvira za ispitivanje hrvatskoga jezika u osnovnoj i srednjoj školi u suradnji s imenovanim Povjerenstvom. U izradi ovoga dokumenta polazi se od službenih planova i programa za Hrvatski jezik u osnovnoj i srednjoj školi, Nacionalnoga okvirnog kurikuluma (NOK) i znanstvenih spoznaja važnih za sadržaj Hrvatskoga jezika. Dokument je podijeljen u četiri cjeline prema četiri obrazovna ciklusa određenih NOK-om. Za svaki su ciklus navedeni ciljevi u četiri jezične djelatnosti: slušanje, govorenje, čitanje i pisanje. Tekst dokumenta koji je izradilo Povjerenstvo upućuje se na javnu raspravu svih sudionika obrazovnoga sustava.

2.16. Izrada standarda i ispita hrvatskoga kao inoga jezika

Cilj je projekta uvođenje standardiziranoga ispita hrvatskoga kao inoga jezika u svrhu testiranja državljana Europske unije i državljana trećih zemalja koje žele studirati na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta zadužilo je Centar za koordinaciju izrade standarda djelomične kvalifikacije za hrvatski jezik kao strani jezik i izrade standardiziranoga ispita provjere znanja hrvatskoga na stranoga jezika za razinu B2. Na ovom projektu surađuju stručnjaci za podučavanje hrvatskoga kao stranoga jezika zaposleni na hrvatskim sveučilištima, ali i predstavnici iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta. Centar u ovom projektu sudjeluje kao koordinator Povjerenstva za izradu standarda i ispita za hrvatski jezik kao ini jezik.

Tablica 10. *Rezultati projekta u 2013. godini*

PROVEDENE AKTIVNOSTI	VRIJEME
objava Javnoga poziva za članove Povjerenstva	ožujak 2013. godine
imenovanje članova Povjerenstva	travanj 2013. godine
izrada ispitnoga kataloga	svibanj – prosinac 2013. godine
metodološka recenzija ispitnoga kataloga	studen – prosinac 2013. godine
izrada oglednih primjera ispitnih zadataka	listopad – prosinac 2013. godine

2.17. Državna matura

Cilj je državne mature provjera i vrednovanje postignutih znanja i sposobnosti učenika stečenih obrazovanjem prema propisanim općeobrazovnim nastavnim planovima i programima. Državna se matura sastoji od obveznog i izbornoga dijela. Ispiti državne mature su ispiti visokoga rizika i polažu se iz 28 predmeta. Ispite državne mature prepoznala su visoka učilišta kao dio razredbenoga postupka. Temeljni dokument za provedbu ispita državne mature jest Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, 28/08), a svi postupci propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (NN, 01/13). U školskoj godini 2012./2013. ispiti državne mature su provedeni po četvrti put (Prilog 4.).

Ispite državne mature izrađuju stručne radne skupine koje se imenuju na temelju javnoga poziva. Izrada ispita za 2012./2013. školsku godinu se poklapa sa završavanjem prošlogodišnjih ispita tako da je koordinacija i organizacija izuzetno bitna. Na početku rada stručnim radnim skupinama je zadan rok za predaju radnih inačica (lipanj 2013. godine), Nakon predaje radnih inačica psihometričari u suradnji sa stručnim koordinatorima vrše metodološku recenziju ispitnih materijala. Psihometričari svake godine stručnim radnim skupinama prezentiraju psihometrijske analize rezultata ispita ljetnoga roka, a na temelju kojih su se unosile ispravke i promjene u ispit za iduću godinu. Taj se korak pokazao nužnim i važnim jer detaljna analiza koju naprave djelatnici Centra omogućuje potpuni uvid u radnu inačicu ispita te je u toj fazi moguća intervencija i ispravci koje preporučuju stručnjaci Centra. Nakon detaljnoga pregleda i unesenih primjedaba i ispravaka, na ispitima je napravljena stručna recenzija. Recenzije su bile temeljite, a pojedine stručne radne skupine održale su i sastanke s recenzentima kako bi zajednički poboljšali ispitne materijale. Svi ispiti prošli su lekturu te su nakon unosa lektorskih komentara bile spremne za grafičku pripremu koja se odvija u zaštićenoj prostoriji. Nakon prijeloma ispitnih materijala isti prolaze kroz proces korekture nakon koje stručne radne skupine

potpisuju inačice ispita i svojim potpisom preuzimaju odgovornost za završeni uradak. Ispiti se nakon njihovog potpisa nisu smjeli mijenjati. Ispitni je koordinator izabrao inačice za tisak, a nakon otiska probnog ispitnog materijala stručni je koordinator svojim potpisom odobrio konačni tisak ispitnog materijala prema unaprijed utvrđenoj nakladi.

U posljednju fazu izrade ispitnoga materijala uključena je prilagodba ispitnih materijala za pristupnike s teškoćama koja se odvijala prema utvrđenoj proceduri Centra te prijevodi ispita na jezike nacionalnih manjina.

Nakon tiska ispitni su materijali dostavljeni u Centar gdje su se pakirali, dostavljali školama i zaprimali nakon njihove provedbe te su poslani na ocjenjivanje, a zatim i na obradu podataka i rezultata. Tijekom provedbe ispita u Info centru su bili dežurni i stručni koordinatori koji su davali odgovore na pitanja o ispitu.

Nakon provedbe ispita uslijedilo je ocjenjivanje (Prilog 5.) kojemu je prethodila edukacija svih ocjenjivača. Edukaciju ocjenjivača planirali su djelatnici Odjela za ispitne materijale. Temeljita priprema ocjenjivača uključila je upoznavanje s tehničkim i općim uputama te edukaciju na temelju ispitnih materijala. Takav način pripreme ocjenjivača te pravodobno rješavanje administrativnih pitanja doprinijeli su kvaliteti postupka ocjenjivanja. Nakon ocjenjivanja i objave rezultata stručni koordinatori i članovi stručne radne skupine rješavali su prigovore pristupnika.

Za svaki predmet iz kojega su pristupnici pisali ispite formirala se skupina procjenjivača čiji je zadatak bio predlaganje pragova ocjena. Procjenjivači su birani temeljem javnoga natječaja, a čini su ih sveučilišni profesori, srednjoškolski nastavnici i stručnjaci iz određenih područja koji rade u praksi. U ovom dijelu posla veliku ulogu ima Informacijsko-računalni odjel koji priprema individualne protokole za procjenu zadataka za svaki pojedini ispit državne mature. Protokoli se izrađuju na temelju dokumenta sa specifikacijom zadataka. Konačne pragove ocjena ispita državne mature na temelju ponuđenih pragova stručnih povjerenstva odredio je v. d. ravnatelj Centra nakon konzultacija sa stručnjacima iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, predstavnicima visokih učilišta te predsjednikom Nacionalnoga vijeća za visoko obrazovanje.

Kako su škole te u kojima se provode ispiti državne mature, izuzetno je važno da se one kvalitetno pripreme za provedbu ispita. Važnu ulogu u tome imaju ispitni koordinatori koji su poveznica između škola i Centra. Upravo zbog toga Centar organizira ciklus edukacija za ispitne koordinate i to na način da se u kratkome roku obidu sve županije i svi koordinatori istodobno dobiju valjane informacije o poslovima koji slijede. Pritom se vodilo računa da ispitni koordinatori ne putuju nego su djelatnici Centra putovali u sve županije. Nakon održanih edukacija zadaća je ispitnih koordinatora bila da održe prve informativne sastanke s pristupnicima, roditeljima i nastavnicima u školi i pristupnicima te obave pretprijave ispita

državne mature. Sve su prijavnice potpisane i poslane Centru. Tim se postupkom prijava smatra konačnom.

Nakon završetka ispita državne mature te nakon službene objave rezultata posljednja je aktivnost tiskanje i podjela svjedodžbi o državnoj maturi i potvrda o položenim ispitima državne mature. Za redovne učenike ovaj posao obavljaju djelatnici škole, tj. ispitni koordinatori, a za sve ostale pristupnike djelatnici Odjela za organizaciju i provođenje ispita. Pristupnici su dokumente mogli preuzeti osobno u prostorijama Centra ili su mogli zatražiti dostavu dokumenata poštom na kućnu adresu.

3. MEĐUNARODNI PROJEKTI

3.1. TIMSS

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u suradnji s međunarodnom IEA organizacijom (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*) provodi međunarodno istraživanje TIMSS (*Trends in International Mathematics and Science Study*), međunarodno istraživanje trendova u znanju matematike i prirodoslovlja. TIMSS 2015. je drugo po redu istraživanje u Republici Hrvatskoj. Istraživanje se od 1995. provodi svake četvrte godine. Republika Hrvatska se prvi put priključila istraživanju u ciklusu TIMSS 2011. u kojemu su sudjelovale 52 zemlje svijeta i sedam referentnih sudionica.

Sudjelovanjem Republike Hrvatske u ciklusu TIMSS 2015. pruža se mogućnost praćenja trendova učeničkih postignuća u matematici i prirodoslovlju iz dva ciklusa istraživanja, ciklusa 2011. i 2015., kao i praćenja trendova u kućnim i školskim okružjima koja utječu na učenje matematike i prirodoslovlja.

Zemlje sudionice istraživanja odlučuju hoće li ispitivanje uključiti učenike četvrtih, osmih ili obaju razreda. U Hrvatskoj će u ciklusu TIMSS 2015. sudjelovati učenici četvrtih razreda osnovnih škola čime se omogućava usporedba rezultata učenika četvrtih razreda iz prethodnoga ciklusa. Tijekom istraživanja TIMSS 2015. Hrvatska će sudjelovati i u novom IEA-inom istraživanju TIMSS Brojevi 2015., istraživanju osnovne razine brojeva koje se uvodi po prvi put. Osmišljeno je kao prilagodba TIMSS-a za zemlje u kojima učenici u toj dobi tek razvijaju osnovne matematičke vještine, odnosno za sve zemlje u kojima su rezultati prethodnih TIMSS istraživanja značajno lošiji od međunarodnoga prosjeka, što je i slučaj za učenike četvrtih razreda iz Hrvatske.

U istraživanjima TIMSS 2015. i TIMSS Brojevi 2015. provedba probnog ispitivanja predviđena je u 2014. godini, a provedba glavnoga ispitivanja u 2015. godini.

Osnovni cilj istraživanja TIMSS je dobivanje usporedivih informacija o obrazovnih postignućima u svrhu poboljšanja učenja i podučavanja matematike i prirode i društva. Prema TIMSS metodološkom okviru istraživanja rezultati vrednovanja učeničkih postignuća zajedno s pozadinskim podacima dobivenim od roditelja, učitelja i ravnatelja pomažu obrazovnim stručnjacima u sljedećem:

- ✓ određivanju globalnih edukacijskih standarda
- ✓ određivanju relativno slabih i jakih strana ispitivanja znanja
- ✓ ukazuju na trend promjena tijekom ispitivanoga vremena
- ✓ informiranju o školskom kurikulumu i nastavnom procesu
- ✓ prikupljanje „dubinskih“ podataka o školskom okruženju i proučavanju mogućnosti jednakosti pristupa školovanju.

U veljači 2013. godine sastankom nacionalnih koordinatora započinju pripreme za probno ispitivanje. Tema sastanka bila je rad na nacrtu istraživanja TIMSS 2015. te je izvršen detaljni pregled upitnika koji su primijenjeni u prošleme ciklusu i dogovor o potrebi nekih novih čestica, odnosno o brisanju onih koje su se pokazale kao neprihvatljive i nekorisne u prethodnome ciklusu. U daljnjim fazama pripreme Odjel je zaprimao projekte dokumente te je izvršena revizija upitnika iz prethodnoga ciklusa PIRLS i TIMSS 2011. i napravljen troškovnik za projekt TIMSS 2011. te procjena troškovnika za projekte TIMSS 2015., TIMSS Brojevi 2015., PIRLS 2016. i ESLC 2015. Sukladno odluci da Hrvatska ne sudjeluje u istraživanju PIRLS 2016. prekinuti su svi poslovi vezani uz to istraživanje.

Na drugom sastanku nacionalnih koordinatora vršila se revizija nacrtu istraživanja TIMSS 2015 Mathematics Framework i TIMSS 2015 Science Framework te izrada zadataka i vodiča za ocjenjivanje.

Sredinom listopada 2013. godine izvršena je priprema obrazaca za uzorkovanje koji će se proslijediti agenciji Statistics Canada (Nacionalna agencija za statistiku iz Kanade) koja će izvršiti računalno uzorkovanje škola. Proučene su karakteristike nacionalnoga uzorka za Hrvatsku i određene stratifikacijske varijable koje će se koristiti u uzorku. Pripremljene su baze podataka za probno i glavno ispitivanje, izrađen je vremenik aktivnosti za TIMSS 2015. i hodogram aktivnosti do kraja 2013. godine za prijevod, stručnu recenziju, lekturu, verifikaciju, prijelom, korekturu, tisak, slanje materijala i provedbu probnoga ispitivanja u 2014. godini.

Za probno ispitivanje TIMSS 2015. i TIMSS Brojevi 2015. Odjel je pripremio pozivno pismo za škole. Uzorkovanim školama upućeno je pozivno pismo za sudjelovanje u probnom ispitivanju. U tijeku je prikupljanje suglasnosti i određivanje statusa sudjelovanja, zaprimanja podataka školskih koordinatora i upisivanja zaprimljenih podataka u računalni program WinW3S. Krajem

prosina 2013. godine zaprimljeni su ispitni materijali, ispitne knjižice i upitnici te je započeo prijevod i priprema materijala prema predviđenim etapama pripreme ispitnoga materijala od prijevoda do prilagodbe i pripreme za međunarodnu verifikaciju.

Iako su ostali međunarodni projekti koji se provode u Odjelu (PIRLS, ESLC) provedeni 2011. godine, rezultati tih projekata analizirali su se i tijekom 2013. godine. Početkom ožujka 2013. godine prijavljen je bilateralni projekt s Pedagoškim institutom iz Ljubljane. Cilj ovoga projekta je da dvije zemlje koje su do nedavno imale slične obrazovne kurikule na razini osnovnih škola, usporede rezultate TIMSS i PIRLS 2011. ciklusa te da prihvate dobru praksu uspješnije zemlje. Učenici iz Hrvatske uspješniji su u PIRLS-u (8. na svijetu), dok su učenici iz Slovenije uspješniji u matematici.

Tijekom 2013. godine provedene su aktivnosti izrade prijedloga kvalitativnih analiza. Proučavana su objavljena izvješća TIMSS 2011., Izvješće o postignutim rezultatima iz matematike i izvješće PIRLS 2011., Izvješće o postignutim rezultatima iz čitanja uz komparaciju rezultata istraživanja i cjelina koje su propisane za podučavanje prema Nastavnom planu i programu za Hrvatski jezik, Matematiku i Prirodu i društvo od prvog do četvrtog razreda osnovne škole. Proučavani su i rezultati istraživanja uz komparaciju s ispitivanim sadržajem u TIMSS i PIRLS istraživanjima koji se ne podučava prema Nastavnom planu i programu.

3.2. PISA

U 2013. godini izvršena je završna faza PISA 2012 ciklusa i pripremna faza za PISA 2015 ciklus.

Cilj PISA 2012 istraživanja bio je prikupiti međunarodno usporedive pokazatelje o vještinama i znanjima učenika i kontekstualnim čimbenicima koji doprinose uspješnosti učenja, škola i obrazovnih sustava.

Svrha ovoga istraživanja je vrednovati obrazovne sustave ispitujući vještine, znanja i stavove petnaestogodišnjih učenika u području matematičke, financijske, prirodoslovne i čitalačke pismenosti, prikupiti kontekstualne čimbenike koji obliku ishoda učenja te pratiti napredak u ishodima učenja i postizanju ključnih obrazovnih ciljeva.

U 2013. godini u potpunosti su realizirane sve planirane aktivnosti i to kroz sljedeće radne zadatke statističke obrade podataka iz ciklusa PISA 2012 i izrade nacionalnog izvješća.

Analiza preliminarnih rezultata iz međunarodne baze podataka započela je još u siječnju ove godine i to u suradnji s međunarodnim timom za obradu podataka. Ona se odnosi na upite međunarodnog konzorcija i provjeru pojedinačnih varijabli, odnosno unosa u KeyQuest bazu.

Također je izvršena analiza svih pitanja sa značajnim odstupanjima rezultata hrvatskih učenika u odnosu na ostale zemlje sudionice. Nisu pronađene nikakve greške u prijevodu ili tisku ispitnih knjižica, a konzultirani predmetni stručnjaci utvrdili su da neki od ispitnih sadržaja nisu sastavni dio našeg obrazovnog programa. Za pojedine se matematičke sadržaje pretpostavlja da su ih učenici zaboravili jer se kod nas obrađuju u šestom razredu osnovne škole i ne ponavljaju se u narednim godinama školovanja.

Kontinuirani rad na statističkoj obradi podataka iz ciklusa PISA 2012 nastavljen je tijekom cijele godine kao priprema svih relevantnih pokazatelja za nacionalno izvješće. U tu su svrhu eksportirane sve KeyQuest baze i kreirana je jedinstvena baza podataka sa svim upitnicima i rezultatima testova.

Pojedinačne baze podataka analizirane su i oblikovane u zasebne analize demografskih, socioekonomskih i ostalih eksternih pokazatelja koji utječu na rezultate kognitivnih postignuća naših učenika.

Sve analize podataka rađene su u SPSS-u, a za potrebe ovog izvješća navodimo samo neke: izrada korelacijske matrice, interpretacija značajnih korelacija, krostabulacijska analiza, testiranje značajnosti razlika među pojedinim varijablama, izrada profila učenika s obzirom na postignuća. Statistička obrada dobivenih podataka učinjena je sukladno uputama i zadanim procedurama te uz korištenje SPSS makro naredbi dobivenih na međunarodnom treningu u Liegu kojem je voditeljica PISA centra prisustvovala u srpnju ove godine.

Međunarodna baza podataka dobivena je s ciljem pregleda i kontrole točnosti hrvatskih rezultata u više navrata, odnosno više inačica međunarodnih tablica i tekstualnih dijelova OECD-ova izvješća. Za svaki je podneseno izvješće s komentarima o uočenim nejasnoćama ili pogreškama. Time je nacionalni PISA centar aktivno sudjelovao u izradi međunarodnog PISA 2012 izvješća.

U studenom je angažirana i konzultirana matematička stručna skupina za potrebe analize i interpretacije rezultata hrvatskih učenika. Ova je skupina sastavljena od istaknutih matematičara-praktičara iz osnovnih i srednjih škola, a koji već niz godina kao vanjski suradnici rade na kodiranju učeničkih odgovora u pitanjima otvorenog tipa. Neki od njih su prošli i međunarodne PISA treninge, dobro su upoznati s PISA konceptom matematičke pismenosti i stoga se njihova analiza i interpretacija rezultata fokusirala na odnos procjenjivanih matematičkih kompetencija u odnosu na HNOS i NOK. Također je izvršena analiza rezultata s obzirom na ispitivane sadržaje, matematičke procese, tip i oblik pitanja, spol i vrstu obrazovnog

programa. PISA centar je prethodno izvršio pripremu statističkih pokazatelja za ovu analizu i članovima stručne skupine prezentirani su već obrađeni podatci.

Nacionalno izvješće PISA 2012 – Matematičke kompetencije za život autorski su rad djelatnika PISA centra i vanjskih suradnika iz navedene matematičke radne skupine.

Valja napomenuti da je nacionalni PISA centar u odnosu na ostale 64 zemlje sudionice jedan od malobrojnih i rijetkih koji je na dan objave rezultata već imao završeno cjelovito i tiskano nacionalno izvješće.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta organiziralo je konferenciju za medije 3. prosinca na kojoj je voditeljica PISA centra prezentirala rezultate, a viša stručna savjetnica je za nazočne novinare pripremila CD sa službenim priopćenjem i separatima nacionalnog izvješća te pratećim grafičkim prikazima. Informiranje šire javnosti putem javnih medija i glasila nastavljeno je u sljedećih desetak dana po objavi rezultata kroz novinske intervju i gostovanje u TV i radio emisijama nacionalne voditeljice istraživanja.

Oblikovanje i izradu grafičkih prikaza rezultata za izvješća za škole te učenike i roditelje nemoguće je realizirati do kraja ove godine zbog kadrovskih nedostataka u PISA centru i činjenice da će za jedan dio uzorkovanih učenika analiza rezultata biti moguća tek po obradi pokazatelja financijske pismenosti.

Na kraju treba reći da je organizirano i provedeno uništavanje arhiviranog ispitnog materijala iz ciklusa PISA 2012, a niz administrativnih, financijskih i ostalih organizacijskih poslova unutar PISA centra nisu ni spomenuti u ovom godišnjem izvješću.

PISA 2015 je novi ciklus PISA istraživanja koji karakterizira prelazak na testiranje učenika putem računalnih ispitnih modula. To je ujedno i razlog, odnosno potreba da se s pripremnom fazom započne puno ranije nego u prethodnim godinama. Opterećenje djelatnika PISA centra bilo je utoliko veće, jer su istovremeno s provedbom glavnih ispitivanja za ostala dva istraživanja i rada na analizi podataka iz ciklusa PISA 2012 tekle i pripreme za provedbu probnog istraživanja u ciklusu PISA 2015.

Jedna od prvih zadaća u pripremi novoga ciklusa bila je priprema materijala za edukaciju stručne skupine za prirodoslovnu pismenost i odabir njenih članova. Prirodoslovna pismenost, koja će biti glavno područje procjene u ciklusu PISA 2015, već je bila glavna domena u ciklusu PISA 2006, te su u stručnu skupinu imenovani višegodišnji vanjski suradnici-koderi prirodoslovnih pitanja u prošlim ciklusima.

Rad stručne skupine i djelatnika PISA centra na procjeni setova novih ispitnih pitanja iz prirodoslovne pismenosti (kompjutorski moduli procjene prirodoslovnih kompetencija i sposobnosti rješavanja problema) te njihove primjerenosti s obzirom na naš nacionalni kontekst odvijao se višekratno tijekom prve polovice godine.

Podnošenje izvješća međunarodnom konzorciju o zaključcima prirodoslovne stručne skupine vezanima uz novi ispitni instrumentarij uslijedilo je odmah po završetku analize pojedinog seta pitanja.

Osim toga, jedan od zadataka bio je i odabir nacionalnih i međunarodnih opcija u kojima će Republika Hrvatska sudjelovati u ciklusu PISA 2015. Ministar Jovanović uvijek je konzultiran u svrhu dobivanja suglasnosti za pojedinu opciju. Primjerice, odlučeno je da se dodatna opcija procjene financijske pismenosti neće implementirati u ovom ciklusu zbog financijskih razloga, ali će se nastaviti s međunarodnom opcijom anketiranja roditelja.

Jedan djelatnik u PISA centru je odgovoran za izradu i verifikaciju plana prevođenja, verifikaciju i pripremu ispitnog instrumentarija te pratećih priručnika za probno istraživanje 2014. godine. U sklopu ovog dijela programskih zadaća obavljani su poslovi u nastavku.

Prvo je izvršen odabir i edukacija prevoditelja, reconcilera i lektora za ciklus PISA 2015. U tu je svrhu bilo potrebno izvršiti prilagodbu uputa za prijevod i verifikaciju PISA FT15 ispitnog materijala (Translation Kit). Vanjske suradnike – prevoditelje trebalo je upoznati s radom u novima softwareima – OLT i QAT za adaptaciju i verifikaciju ispitnih instrumenata.

PISA centar je osim organizacije prevođenja velik udio vremena utrošio i na adaptaciju i dobivanje verifikacije Priručnika za školske koordinate i Priručnika za ispitne administratore za probno istraživanje FT 2014.

Osim pripreme kognitivnih ispitnih modula nastavio se rad i na prevođenju, adaptaciji i verifikaciji Upitnika za učenike, EC i ICT upitnika te Upitnika za škole i roditelje.

Nakon dobivenih povratnih informacija od međunarodnog centra za lingvističku verifikaciju pristupilo se implementiranju svih promjena i ispravaka. Nakon toga se verificirani prijevod importirao u QAT sustav nakon čega je izvršeno testiranje prevedenih upitnika prema QAT scenarijima. Izvršena je provjera varijabli i adaptacija routinga.

Adaptacija trend pitanja iz prijašnjih ciklusa iz *paper based* u *computer based* oblik izvršena je tijekom faze verifikacije.

Potom je uslijedilo prevođenje i adaptacija novih ispitnih pitanja u ciklusu PISA 2015 i priprema za njihovu verifikaciju. Izvršen je pregled svih prevedenih pitanja iz područja prirodoslovne pismenosti sa stručnjakom iz radne skupine i lektorom, nakon čega su pitanja podnesena na verifikaciju. Nakon dobivene verifikacije uslijedila je završna optička provjera (FLC) pitanja prilagođenih računalnim ispitnim modulima za učenike.

Također je izvršeno prevođenje, adaptacija i verifikacija *Common Booklet Parts* (naslovnih screenova, općih uputa i dr.).

Preveden je Priručnik *Student Delivery System Manual* te je izvršeno testiranje master verzije testova i kompatibilnost prijenosnih računala na kojima će se vršiti probno ispitivanje učenika.

Izvršen je prijevod i adaptacija Vodiča za kodiranje novih ispitnih pitanja te je obavljena verifikacija istog.

Djelatnik PISA centra je bio zadužen za rad na novom planu uzorkovanja za ciklus FT 2014 i izradu stratifikacijskog nacрта te usuglašavanje s WESTAT-om. U tu su svrhu učinjene sve pripreme za uzorkovanje učenika i škola, definiranje demografskih obilježja populacije hrvatskih učenika te karakteristika hrvatskih škola. Adaptirani su materijali za početne kontakte uzorkovanih škola – Obrazac popisa učenika i formiranje preliminarne baze.

Američkom WESTAT-u su u zadanim rokovima podneseni *Sampling Task 1, 2, 3, 4 i 5* i sredinom prosinca je dovršen postupak uzorkovanja škola za potrebe novog PISA ciklusa.

Međunarodna suradnja i stručna edukacija djelatnika PISA centra realizirana je kroz obvezno sudjelovanje nacionalnog voditelja na međunarodnim sastancima. Tijekom 2013. godine održane su dvije sjednice PISA upravnog odbora, dva radna sastanka za nacionalne projekt managere, međunarodni SPSS trening/radionica za obradu baze podataka te više webinaru u kojima su participirali svi djelatnici PISA centra.

Informiranje javnosti i diseminacija rezultata također je jedna od programskih zadaća PISA centra. U suradnji s nekolicinom predmetnih savjetnika AZOO-a nacionalna je voditeljica tijekom godine održala desetak predavanja za županijske voditelje pojedinih predmetnih područja, učitelje i nastavnike osnovnih i srednjih škola. Intenzivan rad upravo na području približavanja konceptualnog pristupa PISA projekta u svrhu primjene i unapređivanja nastavnih strategija prepoznat je i od strane međunarodnih organizacija te je na poziv UNICEF-a u prosincu ove godine Michelle Braš Roth bila pozvana na Regionalnu ministarsku konferenciju obrazovanja u Istanbul da prezentira iskustva i strategije hrvatskog PISA centra u unapređivanju obrazovnih ishoda. Posljednje predavanje u ovoj godini održano je 16. prosinca na poziv Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

3.3. TALIS

Cilj TALIS 2013 istraživanja je usporediti obrazovne sustave zemalja sudionica na temelju podataka o učiteljima od petih do osmih razreda osnovne škole s naglaskom na obrazovanje i stručno usavršavanje učitelja, evaluaciju rada učitelja i povratne informacije o evaluaciji, školskom ozračju, upravljanju školom, uvjerenjima i nastavnim metodama učitelja. Svrha mu je prikupljanje međunarodno usporedivih pokazatelja o učiteljskoj profesiji s ciljem razvoja politike koja bi učinila učiteljsku profesiju privlačnijom i učinkovitijom.

Tijekom 2013. godine PISA centar je realizirao sve zadane aktivnosti u implementaciji glavnog istraživanja TALIS 2013 projekta kroz planirane programske zadaće.

Priprema ispitnih materijala i pratećih priručnika uvijek je jedna od prioriternih zadaća na kojoj se počinje raditi odmah po provedenom probnom ispitivanju. Djelatnik PISA centra je i za potrebe ovog istraživanja bio zadužen za podnošenje prevedenih materijala na verifikaciju i završnu optičku provjeru. Osim toga, izvršio je i kompletnu pripremu za tisak, grafički prijelom svih upitnika i pratećih priručnika.

Uzorkovanje učitelja je posao koji je realizirao drugi djelatnik PISA centra početkom godine. Izrada uzorka učitelja temelji se na vraćenim podacima iz uzorkovanih škola, a nakon adaptacije DME softvera prema nacionalnim varijablama.

Imenovanje i edukacija dvije stotine školskih koordinatora prethodila je postupku uzorkovanja učitelja, a realizirana je kroz brojne telefonske kontakte sa školama i uz pomoć Priručnika za školske koordinatore.

Tijekom veljače je organiziran tisak i distribucija upitnika za učitelje i ravnatelje uzorkovanih škola i završene posljednje pripreme za provedbu glavnog ispitivanja.

Anketiranje 4 000 uzorkovanih učitelja predmetne nastave iz 200 osnovnih škola trajalo je od ožujka do početka svibnja. Organizaciju i nadzor anketiranja ispitanika u glavnom ispitivanju svakodnevno je pratila voditeljica projekta, a na dnevnoj bazi vršena je analiza odaziva i povrata materijala.

Potom se pristupilo organiziranju i nadzoru unosa podataka za koji su prethodno educirani i odabrani studenti provjerene brzine i točnosti unosa.

Obrada podataka nakon anketiranja i unosa u DME bazu odnosi se na čišćenje baze u skladu s rezultatima *data entry checka*. Prije podnošenja baze podataka DPC-u na daljnju obradu trebalo je provesti niz *Validity checkova*, importirati sve podatke iz DME u WinW3S i ispraviti uočena odstupanja. Tijekom procesa čišćenja baze vođena je aktivna i stalna suradnja s DPC-em.

Suradnja s OECD-om i međunarodnim konzorcijem TALIS istraživanja kontinuirano se odvijala tijekom cijele godine uz dodatno praćenje svih uputa i web stranica, dnevno komuniciranje putem e-pošte te sudjelovanje na obveznim međunarodnim sastancima: jedan sastanak Vijeća zemalja sudionica TALIS 2013 istraživanja i dva sastanka nacionalnih projekt managera.

Krajem godine je bila pojačana suradnja s OECD-ovim Sekretarijatom za obrazovanje zbog početku rada na preliminarnim statističkim pokazateljima i doprinosu u međunarodnom izvješću.

Informiranje javnosti i prosvjetnih djelatnika o TALIS istraživanju organizirano je kroz grafičko oblikovanje i tisak informativnog materijala za prosvjetne djelatnike (letak) te informiranje putem javnih medija.

3.4. ICILS

Cilj ICILS 2013 istraživanja je ispitati ishode učeničke računalne i informacijske pismenosti u zemljama sudionicima te prikupiti podatke o obrazovnim politikama i praksama vezanima uz razvoj računalne i informacijske pismenosti, stručnim znanjima učitelja i školskim digitalnim resursima u zemljama sudionicima.

Svrha ovoga istraživanja je prikupljanje međunarodno usporedivih pokazatelja o računalno-informacijskim vještinama i znanjima učenika te kontekstualnim čimbenicima koji doprinose razvoju računalno-informacijske pismenosti kod učenika.

Tijekom 2013. godine PISA centar je realizirao glavno istraživanje ICILS 2013 projekta sukladno definiranim zadaćama i aktivnostima. Rezultati ovoga istraživanja bit će dostupni javnosti krajem iduće godine.

Priprema i tisak ispitnih materijala i pratećih priručnika realiziran je početkom godine. Grafički prijelom za tisak 3 600 upitnika, 180 priručnika za školske koordinatore, 3 800 zahvalnica za učitelje i ravnatelje te informativni letak za sve sudionike istraživanja obavljen je unutar PISA centra.

Izrada uzorka učenika i učitelja temeljem podataka dostavljenih iz uzorkovanih škola učinjena je uz pomoć WinW3S softvera. Za glavno ispitivanje uzorkovano je po dvadeset učenika osmih razreda iz 150 osnovnih škola, njihovi ravnatelji, školski informatičari i po 15 učitelja koji predaju učenicima osmih razreda.

Edukacija školskih koordinatora uzorkovanih škola realizirana je tijekom siječnja i veljače kada je započela i distribucija upitnika za učitelje i ravnatelje uzorkovanih škola. Jedan dio uzorkovanih učitelja i ravnatelja popunjavao je online upitnike.

Ispitni period je trajao od 1. 3. do 30. 4. 2013. godine i u tom je periodu bilo potrebno organizirati i svakodnevno nadzirati testiranje i anketiranje ispitanika uz prijevoz prijenosnih računala i IT administratora vozilima NCVVO-a.

Ispitni administratori su prethodno prošli edukaciju u PISA centru, a činila ih je skupina već istreniranih studenata FER-a koji su sudjelovali u probnom istraživanju 2012. godine.

Obrada podataka nakon ispitnog perioda također je bila povjerena istoj skupini koja je više tjedana radila na online kodiranju ispitnih modula uz pomoć Vodiča za kodiranje. Nacionalna

koordinatorica istraživanja vodila je edukaciju za svaki pojedini modul, pratila je pouzdanost i točnost bodovanja i ravnomjernu distribuciju ispitnih pitanja kroz Assessment Master istovremeno s nadzorom popunjavanja online upitnika kroz IEA Monitoring System. Također je organizirala i nadzirala drugu grupu studenata zaduženih za unos podataka iz tiskanih upitnika. Podnošenje baze podataka DPC-u realizirano je nakon postupka čišćenja i importiranja zasebnih baza s kodiranim zanimanjima roditelja sukladno ISCO klasifikaciji. Potom je uslijedila izrada završnog izvješća o provedenom glavnom ispitivanju za potrebe međunarodnog istraživačkog centra. Suradnja s DPC-em-om tijekom čišćenja baze i statističke obrade dobivenih podataka nastavljena je do kraja ove godine.

Suradnja s IEA i konzorcijem (ACER, DPC, SNET, Capstan) u pripremi glavnog ispitivanja realizirana je kroz praćenje svih uputa i web stranica, dnevno komuniciranje putem e-pošte, a voditeljica PISA centra je u funkciji nacionalnog koordinatora ICILS 2013 istraživanja sudjelovala na IEA Generalnoj skupštini u rujnu ove godine.

Informiranje javnosti i prosvjetnih djelatnika obavljeno je kroz izradu i tiskanje informativnog materijala za učenike i roditelje (letak) te putem medija.

Europska komisija je otvorila mogućnost financijske potpore ICILS istraživanju te je voditeljica projekta podnijela zahtjev za financijska sredstva i za ovu godinu.

3.5. IPA projekt u sklopu Komponente IV, Operativnog programa za Razvoj ljudskih potencijala – Razvoj nacionalnog standarda kvalifikacije za učitelje kao podloge za uvođenje sustava licenciranja učitelja

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja prijavilo je IPA projekt u sklopu Komponente IV, Operativnog programa za Razvoj ljudskih potencijala, prioritetne osi 3: Jačanje ljudskog kapitala i zapošljivosti, mjera 3.1 – Daljnji razvoj hrvatskoga kvalifikacijskog okvira. Naziv projekta je Razvoj nacionalnog standarda kvalifikacije za učitelje kao podloge za uvođenje sustava licenciranja učitelja.

Partneri u projektu su:

- ✓ Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb
- ✓ Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb
- ✓ Osnovna škola Pučišća, Brač
- ✓ Poljoprivredna škola Zagreb, Zagreb.

Glavni cilj projekta je izrada nacionalnog standarda kvalifikacije za učitelje koji će doprinijeti daljnjem razvoju i provedbi Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira u sektoru obrazovanja.

Specifični ciljevi projekta su:

- ✓ definirati nacionalni standard kvalifikacije za učitelje kao skup kompetencija određenih razina, obujma, profila i kvalitete kao podloga u procesu uvođenja licenciranja
- ✓ odrediti ishode učenja kojima će se dokazati primjenjivost standarda kvalifikacije u postupku licenciranja.

Rezultati koji se očekuju na kraju projekta su dokument koji definira standard kvalifikacije za učitelje prema predlošku Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, jačanje kapaciteta ciljnih skupina za uvođenje standarda kvalifikacija za učitelje u njihovo područje rada te dizanje svijesti i razumijevanja krajnjih korisnika o standardu kvalifikacije za učitelje.

S obzirom da će definiranje standarda kvalifikacije za učitelje utjecati na njihovo inicijalno obrazovanje i trajno osposobljavanje i vrednovanje kvalitete postignutih ishoda učenja, kao ciljne skupine u projekt su uključeni predstavnici ključnih sudionika u obrazovanju učitelja (Učiteljski fakultet, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Agencija za znanosti i visoko obrazovanje, nevladin sektor). Kako se projekt direktno odnosi na definiranje učiteljski standarda kvalifikacije, krajnji korisnici projekta su učitelji u osnovnim i srednjim školama te studenti učiteljski i nastavničkih fakulteta. U procesu obrazovanja učitelja do sada nisu bile jasno definirane kompetencije niti ishodi učenja i procedure potrebne za stručni ispit kao glavni ulazu u nastavničku profesiju. Upravo zbog toga je definiranje nacionalnoga standarda kvalifikacije za učitelje izuzetno važno kako za razvoj kurikuluma u viskom obrazovanju tako i za uvođenje standarda kvalifikacije za uvođenje sustava licenciranja učitelja. Projekt će doprinijeti razvoju standarda kvalifikacije za učitelje. Upotrijebljena metodologija u projektu će se koristiti i kao model za razvoj standarda za ostale zaposlenike u školama (ravnatelji, pedagozi, psiholozi).

Svrha razvoja standarda kvalifikacija za učitelje je utvrditi zajedničku bazu za razvoj kompetencija baziranih na kurikulumu za osnovno obrazovanje učitelja s jasno definiranim postignutim ishodima učenja kao i podrška uvođenju ishoda učenja u program usavršavanja. Osim toga, nacionalni standard kvalifikacije za učitelje će koristiti za razvoj razumljivog (opsežnog) sustava licenciranja za učitelje. Dugoročni cilj ovoga projekta bit će daljnja profesionalizacija učitelja kroz poboljšanu kvalitetu obrazovanja učitelja i ishoda učenja.

Tijekom 2013. godine u svrhu realizacije ovoga projekta provedene su sljedeće aktivnosti:

- ✓ sastanci s nositeljima i partnerima projekta
- ✓ sastanci s radnom skupinom
- ✓ konferencija za tisak
- ✓ dva seminara za članove radne skupine, ciljne skupine, predstavnike nositelja projekta i partnera
- ✓ nabava literature potrebne za projekt

- ✓ analiza sadržaja relevantnih dokumenata i literature
- ✓ izrada web stranice
- ✓ organizacija studijskoga putovanja
- ✓ priprema publikacije Praćenje i vrednovanje profesionalnoga razvoja učitelja – kompetencijski pristup za tisak.

4. PRILOZI

Prilog 1. *Popis zaposlenika Centra na dan 31. prosinca 2013. godine*

R. BR.	PREZIME I IME	RADNO MJESTO
1.	Antulić, Sandra	stručna suradnica
2.	Babić, Marija	stručna suradnica
3.	Bitunjac, Ivana	stručna savjetnica
4.	Braš Roth, Michelle	načelnica
5.	Bukvić, Snježana	viša stručna savjetnica
6.	Buljan Culej, Jasminka	načelnica
7.	Buntiћ Rogić, Alenka	načelnica
8.	Crnobrnja Miljković, Tajana	stručna suradnica
9.	Ćurković, Natalija	stručna suradnica
10.	Denjo, Višnja	načelnica
11.	Elezović, Ines	stručna suradnica
12.	Fain, Željko	informatički referent
13.	Fofić, Mara	spremačica
14.	Francetić, Višnja	načelnica
15.	Fulgosi, Sanja	viša stručna savjetnica
16.	Gašperov, Mirjana	stručna suradnica
17.	Gjeri Robić, Natalija	stručna suradnica
18.	Golubić, Martina	stručna savjetnica
19.	Golubović, Snježana	viša stručna referentica
20.	Grga Vergles, Antonia	stručna referentica
21.	Gudelj, Marija	stručna suradnica
22.	Habus Korbar, Anja	načelnica
23.	Horvatić, Sanja	voditeljica odsjeka
24.	Jemeršić, Ružica	viša stručna savjetnica
25.	Kontek, Dubravko	vozač
26.	Korpar, Kolumbina	stručna suradnica
27.	Krnić, Ida	stručna referentica
28.	Mamić, Hilarija	stručna referentica
29.	Marenić, Matko	viši informatički referent
30.	Markočić Dekanić, Ana	viša stručna savjetnica
31.	Marković, Nenad	viši stručni savjetnik
32.	Markuš Sandrić, Marina	stručna savjetnica
33.	Matoic, Irena	stručna savjetnica
34.	Muraja, Jasmina	načelnica

R. BR.	PREZIME I IME	RADNO MJESTO
35.	Obraz, Dinko	voditelj odsjeka
36.	Petir, Branko	čuvar
37.	Petričević, Vanja	viša stručna referentica
38.	Prpić, Martina	stručna suradnica
39.	Petanjek, Vanda	stručna savjetnica
40.	Smoljić, Mirjana	voditeljica odjeljka
41.	Šabić, Josip	voditelj odsjeka
42.	Tadić, Danijela	stručna suradnica
43.	Tepić, Nataša	viša stručna savjetnica
44.	Tretinjak, Ira	stručna savjetnica
45.	Vergles, Nikola	informatički referent
46.	Vranković, Biljana	stručna savjetnica
47.	Vučić, Marijana	načelnica
48.	Vuković, Vesna	stručna referentica
49.	Zadelj, Zlatko	viši stručni savjetnik

Prilog 2. *Javna nabava u 2013. godini*

R. BR.	PREDMET NABAVE	TVRTKA	IZNOS U KN (BEZ PDV-a)
1.	usluga tiskanja materijala za projekte: Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa, Nacionalni ispiti u osnovnim školama – Matematika	Intergrafika d.o.o.	162.660,00
2.	savjetodavne usluge u razvoju i analizama ispita u sklopu projekta Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa	Assessment Group International, Belgija	493.559,76
3.	zaštitarske usluge tjelesne zaštite osobe i imovine	Walter i M.	310.023,00
4.	nabava prijenosnih računala	SP sistemi d.o.o	157.505,45
5.	nabava poslužitelja	Insepo d.o.o.	94.016,92
6.	usluge tiska ispitnih materijala za državnu maturu 2012./2013. iz Engleskog jezika viša i niža razina, Matematike viša i niža razina, brošure za učenike	AKD d.o.o.	422.435,00
7.	usluge tiska ispitnih materijala za državnu maturu 2012./2013. iz Hrvatskog jezika viša i niža razina, Fizike, Informatike, TALIS/ICILS	AKD d.o.o.	437.282,35
8.	usluge tiska ispitnih materijala za državnu maturu 2012./2013. iz Njemačkog jezika više i niže razine, Politike i gospodarstva, Sociologije, Psihologije, Biologije, dotiska Engleskog jezika niže razine i Matematike niže razine, biltena, Likovne umjetnosti, Filozofije, Talijanskog jezika više razine, ispitnih knjižica iz Hrvatskog jezika više i niže razine, Geografije, Kemije i Povijesti	AKD d.o.o.	476.082,00
9.	hotelsko/hostelske usluge na području grada Zagreba	Zagrebački holding – Hostel Arena	297.845,50
10.	poštanske usluge	Hrvatska pošta	763.936,00
11.	nabava dva produkcijska skenera	MIKROCOP d.o.o.	165.300,00
12.	usluge zapošljavanja	Electus DGS d.o.o	499.943,30
13.	usluge održavanja programske	Sedam IT d.o.o.	494.000,00

R. BR.	PREDMET NABAVE	TVRTKA	IZNOS U KN (BEZ PDV-a)
	podrške strojne opreme IBM DS 8700 sustava		
14.	usluge tiska ispitnih materijala za državnu maturu 2012./2013. – ispitne knjižice i lista za odgovore iz Hrvatskog jezika više razine – dodatno i izrade košuljica za prijenos ispita	AKD d.o.o.	463.882,06
15.	usluga održavanja procesa prijave i provedbe ispita državne mature	KING ICT d.o.o.	398.000,00
16.	usluge tiska ispitnih materijala za državnu maturu 2012./2013. – barkodovi učenika, izrade košuljica za prijenos ispita za jesenski rok i ispitni materija iz zdravstvene njege	AKD d.o.o.	282.864,44
17.	usluga održavanja i nadogradnje dijela Nacionalnog informacijskog sustava prijava na visoka učilišta koji se odnosi na prijave i pisanje ispita državne mature	FER	499.500,00
18.	usluge tiska ispitnih materijala za državnu maturu 2012./2013. – ispitne knjižice, listovi za odgovore i barkodovi učenika iz Hrvatskog jezika više i niže razine – dodatno, ispitnih materijala dodatne provjere znanja za Pravni, Socijalni, Učiteljski i Medicinski studij i ispitnog materijala za jesenski rok	AKD d.o.o.	484.014,00
19.	usluga zapošljavanja	Electus DGS d.o.o.	123.285,92
20.	usluga zapošljavanja za 2014. godinu	Electus DGS d.o.o.	296.169,04

Prilog 3. *Popis tvrtki*

R.BR.	TVRTKA
1.	HINDLAUGH obrt za jezične usluge
2.	4MEDIAEPH
3.	A.S. Barbić d.o.o.
4.	AD ACTA PRIJEVODI d.o.o.
5.	ALGORITAM. D.o.o.
6.	Alinea d.o.o.
7.	Antunović TA d.o.o.
8.	AS FOLIJA CENTAR d.o.o.
9.	AUTO KREŠO TRGOVINA d.o.o.
10.	AUTO LUKA d.o.o.
11.	BABEL, obrt za prevođenje i int. Usluge
12.	BAOTIĆ d.d.
13.	Blizna-gradnja d.o.o.
14.	BON-TON d.o.o.
15.	Chipoteka
16.	CICERON KOMUNIKACIJE d.o.o.
17.	COO Vinko Bek
18.	DIRIGENS napredna ispisna rješenja d.o.o.
19.	Dubrovnik Sun d.o.o.
20.	FORTIUS INFO d.o.o.
21.	FRAVERO
22.	Goran Šimurina d.o.o.
23.	HUP Zagreb, Panorama hotel
24.	INFODATA
25.	Insepo d.o.o.
26.	ITG d.o.o.
27.	Poslovna literatura d.o.o.
28.	JADRANSKO OSIGURANJE d.d.
29.	Karalis prevoditeljski obrt
30.	KARTON-PAK d.o.o.
31.	KOLNOA SUSAVI ZAŠTITE d.o.o.
32.	KOMING ELEKTRONIC d.o.o.
33.	KONTEK d.o.o.
34.	KOPI-AS d.o.o.
35.	KUNTIĆ
36.	LAS d.o.o.
37.	MAKSDIZAJN
38.	MARINO-LUČKO
39.	MC - Elektroinstalacije
40.	MICROLINE

R. BR.	TVRTKA
41.	MIKRA MATIK AUTO DIJELOVI d.o.o.
42.	MIKROCOP d.o.o.
43.	MR servis d.o.o.
44.	Naklada Kosinj
45.	Naklada Slap
46.	Nakladničko poduzeće Znamen
47.	NARODNE NOVINE d.d.
48.	NOVI LIST d.d.
49.	OPEN IT d.o.o.
50.	Organizator d.o.o.
51.	PEČAT d.o.o.
52.	PEVEC d.d.
53.	Poljoopskrba tehno d.d.
54.	Primat RD d.o.o.
55.	Pučko otvoreno učilište Zagreb
56.	RECRO-NET d.o.o.
57.	ROSIP d.o.o.
58.	SAGОВI ZAGREB d.o.o.
59.	SATI d.o.o.
60.	SINGULI d.o.o.
61.	SP Sistemi d.o.o.
62.	STAKLARSKI OBRT "ROTA"
63.	Store LTD. (Dućan d.o.o.)
64.	SUNCE OSIGURANJE D.D.
65.	Superknjižara posl. Zagreb
66.	SUZY d.o.o.
67.	SysPrint nakladničko poduzeće d.o.o.
68.	Školska knjiga d.d.
69.	ŠUMO OPSKRBA d.o.o.
70.	V.B.Z. d.o.o.
71.	VAGE d.o.o.
72.	Vipnet d.o.o.
73.	VULKANIZERSKI OBRT I TRGOVINA "EF"
74.	YAMAHA Centar Zagreb
75.	ZIRS učilište d.d.

Prilog 4. *Pristupanje ispitima državne mature u školskoj godini 2012./2013.*

R. BR.	PREDMET	LJETNI ROK BROJ PRISTUPNIKA	JESENSKI ROK BROJ PRISTUPNIKA
1.	Biologija	7 533	482
2.	Češki (materinski) jezik	1	0
3.	Engleski jezik - A	15 854	733
4.	Engleski jezik - B	14 085	1 526
5.	Etika	60	17
6.	Filozofija	390	19
7.	Fizika	8 493	601
8.	Francuski jezik - A	103	2
9.	Francuski jezik - B	8	0
10.	Geografija	670	32
11.	Glazbena umjetnost	32	0
12.	Grčki jezik	44	0
13.	Hrvatski jezik - A	22 594	1 116
14.	Hrvatski jezik - B	9 898	1 225
15.	Informatika	2 919	207
16.	Kemija	3 602	164
17.	Latinski jezik - A	26	1
18.	Latinski jezik - B	53	1
19.	Likovna umjetnost	967	54
20.	Logika	166	15
21.	Mađarski (materinski) jezik	12	0
22.	Matematika - A	9 540	569
23.	Matematika - B	23 332	4 060
24.	Njemački jezik - A	1 138	54
25.	Njemački jezik - B	1 842	221
26.	Politika i gospodarstvo	8 581	553
27.	Povijest	1 411	105
28.	Psihologija	4 300	194
29.	Sociologija	1 294	58
30.	Srpski (materinski) jezik	162	3
31.	Španjolski jezik - A	109	3
32.	Španjolski jezik - B	0	0
33.	Talijanski (materinski) jezik - A	64	0
34.	Talijanski (materinski) jezik - B	50	4
35.	Talijanski jezik - A	340	10
36.	Talijanski jezik - B	35	2
37.	Vjeronauk	179	49

Prilog 5. Broj prijavljenih osoba za članove ocjenjivačkih skupina

R. BR.	PREDMET	BROJ PRIJAVLJENIH
1.	Hrvatski jezik	244
2.	Engleski jezik	159
3.	Njemački jezik	57
4.	Francuski jezik	0
5.	Talijanski jezik	2
6.	Španjolski jezik	0
7.	Matematika	273
8.	Etika	4
9.	Filozofija	10
10.	Likovna umjetnost	10
11.	Povijest	37
12.	Biologija	61
13.	Fizika	71
14.	Geografija	18
15.	Informatika	15
16.	Kemija	52
17.	Logika	3
18.	Politika i gospodarstvo	59
19.	Psihologija	19
20.	Sociologija	10
21.	Vjeronauk	7
22.	Glazbena umjetnost	0
23.	Grčki jezik	0
24.	Latinski jezik	0
25.	Talijanski materinski jezik	2
26.	Mađarski materinski jezik	0
27.	Srpski materinski jezik	7
28.	Češki materinski jezik	0
UKUPNO		1 120